

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h. na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Zlobnost ali neumnost?

Ali izvira početje naših liberalcev nampram volivni reformi iz neumnosti ali iz zlobnosti? Le ti dve alternativni sta mogoči in zato jim opravičeno stavljamo tako vprašanje.

Spočetka smo se bolj nagibali neumnosti, — sedaj pa moramo skoraj trditi, da le zlobnost napotuje propadajočo liberalno kliko do njenega nastopanja proti volivni preosnovi.

Liberalci — vsaj oni, ki se še pokoravajo generalnemu štabu v „Narodni tiskarni“ — hočejo pomagati, da se volivna reforma pokoplje. To je jasno, ko beli dan. Ker pa so sami preslabotni, da bi bilo pričakovati od njih kaj uspeha, so pripravljani se zvezati z vsakomur, bodi kdorkoli.

Ko so liberalci v zadnjem zasedanju našega deželnega zbora vložili nujni predlog za splošno in enako volivno pravico za državni zbor, je zavladalo v javnosti opravičeno začudenje, saj je bil ta predlog v diametralnem nasprotju z nastopom liberalnih poslancev v državnem zboru še par tednov poprej.

Toda „Slovenska Ljudska Stranka“ je sprejela oni predlog liberalcev lojalno in z veseljem. Menila je, da se je pod pritiskom večine liberalne stranke izvršil resen preobrat v prilog pravici ljudstva do splošne in enake volivne pravice.

Toda varala se je. Prav so imeli le oni, ki so takoj trdili, da je liberalni predlog le gola hinavščina stranke, kateri je hinavščina itak eno najpoglavitejših političnih načel.

Vložili so svoj predlog samo zato, ker so mislili, da itak nič ne bo de! Zanašali so se na izjavo ministrskega predsednika dne 6. oktobra 1905, ko je še odklanjal splošno in enako volivno pravico. Mislili so se s svojim predlogom znebiti neprijetnih demonstracij zoper liberalne poslance in spraviti svojo barčico zopet v mirnejšo vodo.

Sedaj pa, ko postane stvar resna, ko stoje gospodje neposredno pred uresničenjem onega, kar so v deželnem zboru

sami predlagali — sedaj jih je strah pred pretečimi izgubami mandata in sedaj iščejo slamice, za katero bi se poprijeli, da bi dobili pretvezo, glasovati zoper splošno in enako volivno pravico.

Našli so se — kakor pri vsaki hudobiji — zopet s starimi prijatelji, z liberalnimi Nemci in Vsemenci. Malik in Franko Stein imata od nekdaj suggestiven vpliv na naše liberalce. Kako bi torej ti mogli drugače marširati, nego oni!

Liberalni Nemci vseh barv — razun par častnih izjem — vpijejo, da je po Gautschevi predlogi nemštvo v nevarnosti, češ, da vsebuje ta predloga nečuvstvo protekcijo Slovanov, osobito Čehov in Slovencev. Jasno je kot beli dan, da hoče pod to pretvezo zaprečiti volivno reformo.

Naši liberalci pa vpijejo, da so ogoljufani in predani — da so prodani osobito štajerski in koroški Slovenci, in pa, kar ponižneje pristavljajo, tudi kranjski liberalci, ker se zanje niso napravili posebni volilni okraji, v kojih bi zamogel zmagati še kak nadsvetnik ekstrastatut, kak discipliniran notar ali pa kaka podobna liberalna korifeja.

In tu so se že našli — z liberalnimi Nemci, gotovo najbolj šimi prijatelji štajerskih in koroških Slovencev!

Kdor tega še ni vedel, temu je odprla oči graška „Tagespost“, ki je od nekdaj glavno glasilo nemške in slovenske liberalne družbe na Kranjskem.

Cujmo to glasilo! V večernem listu z dne 27. februarja prinaša pod naslovom „K vprašanju volivne reforme na Kranjskem“ dopis iz Ljubljane, ki se začne s sledečim stavkom:

Veliki uspeh, ki se ga dosegli Slovenci s tem, da pridobijo osem novih mandatov na škodo Nemcev in Italijanov, popisuje česopisje obeh strank kot delo klerikalnega voditelja dr. Susteršiča.

Takoj zatem pa navedeno glasilo nadaljuje:

To se pa razvidi tudi iz ogorčenih napadov „Slovenskega Naroda“ na dr. Suster-

šiča, kateremu očita, da je Slovence na Koroškem in Štajerskem izdal, da bi klerikalcem zagotovil večino. Vsa znamenja govore za to, da to mnenje ni brez podlage in da utegne volivna reforma zapečatiti nadvlado klerikalcev na Kranjskem.

V drugem odstavku si torej nemško-liberalno glasilo prisvaja bedasto in infamno argumentacijo „Slov. Naroda“ in njegovega lopovskega dopisuna iz Maribora.

Vsak razsoden človek mora izpredvideti, da je drugi odstavek v protislovju s prvim. Toda to nič ne de — pride še bolje!

Človek bi mislil, da „Tagespost“, ko izraža mnenje, da so štajerski in koroški Slovenci „izdani“ in torej oškodovani, mora iz tega svojega mnenja izvajati tudi edino logično posledico, da je treba krivico, ki se je zgodila Slovincem na Štajerskem in Koroškem, popraviti in torej dati prvim osem mandatov in drugim vsaj dva mandata!

Kaj še! Kdor to misli, ne pozna nemško-liberalne logike, ki je kakor jajce jajcu podobna slovensko-liberalni logiki in ima svoje lastne zakone.

„Grazer Tagespost“ marveč izvaja iz tega, da so štajerski in koroški Slovenci oškodovani, le eno samo posledico, namreč, da je treba dati petdeset kranjskih Nemcev en mandat! To vtemeljuje s samolastno, ad hoc si prirejeno statistiko, po kateri je baje samo v Ljubljani „najmanj 10.000 Nemcev“ — kdo se ne smeje? — nazivlje slovensko ljudstvo „slovenischer Pöbel“, roti vlado, naj nikari več ne posluša slovenskih „klerikalcev“ in apostrofira v svoji jezi vlado s sledečim nad vse značilnim stavkom:

Od svojih miljenih in razvajenih klerikalnih ljubčkov, karerim ni samo Nemcev, ampak tudi napredne Slovence brez pomisleka žrtvovala, ni žela vlada nikdar zahvale in tudi sedaj ne bo.

Sedaj smo torej zopet skupaj — Nemci in liberalci! Za nemštvo na Kranjskem se gre, za nič drugega. In pri tem naj bodo slovenski liberalci zopet ponižni slugi — in da to hočejo res biti, kaže vsa gonja njihovega glasila s

toliko jasnostjo, da mora slepec videti, kam pes taco molí.

Kakšen namen ima sicer to bedasto in infamno pisarjenje, da je dr. Susteršič „prodal“ štajerske in koroške Slovence proti temu, da se mu žrtvujejo liberalci na Kranjskem?

Kranjski liberalci so ubiti, kakor hitro se uvede splošna in enaka volivna pravica, naj se napravijo potem volilni okraji kakor hočejo. Kajti vsakdo ve, da ima ta stranka svoje korenine le v nekaterih pisarnah in „salonih“, ne pa v masah ljudstva. Taka stranka more eksistirati le ob volilnih privilegijih — kakor hitro ti padejo, je tudi stranke konec in nobena „žavba“ ji več ne pomaga.

Sicer je pa vlada pri razdelitvi volilnih okrajev na Kranjskem imela še veliko — rekli bi nekako atavistično — skrb za ohranitev kranjskega liberalizma, ko je dala Ljubljani svoj lasten mandat, če tudi šteje ta okraj le dobro polovico volilcev, nego jih ima večina drugih volilnih okrajev. Vsakdo ve, da če je kje kaj upanja za liberalce po splošnem volilnem pravu, je to le v Ljubljani. Drugod po deželi je pa gospodom itak za vedno odklenkalo. Kaj hočejo torej? Nobena sila sveta ne more fabricirati liberalnih volilcev — če jih ni! Tisti naduti liberalni filistri, ki kakor debele gobe tuintam po deželi uspevajo, se ob času volilnih privilegijev imeli še kaj pomena — ob času splošnega volilaega prava zginejo v morju ljudstva.

Za liberalce se je torej itak storilo, kar je bilo sploh mogoče. Cemu služi tedaj liberalno upitje, da so liberalci na Kranjskem prikrajšani? Cemu drugemu, nego dati kranjskim nemškutarji vrvice, na katero se obesi, da reši kos tistega političnega vpliva v deželi, ki ga ji je dal privilegij, po katerem je petdeset veleposestnikov volilo dva poslanca v državni zbor.

Nemški mandat na Kranjskem bi bil predrzen udarec v obraz celemu slovenskemu narodu, ker bine bil nič drugega, nego v drugi obliki petrefakt veleposestniškega privilegija, petrefakt privi-

LISTEK.

Mihelkova snubitev.

Izza predpusta. — Spisal M. P.

Kaj se je primerilo Mihelku ta predpust, da je tako resen in zamišljen?

Osobenek Mihelek je imel svojo kajžo malo stran od vasi in pod gozdom. Stara je bila kajža in tudi Mihelek je bil že pri leten. Ze se je malo zmenil, če je klobuk star ali nov, če so hlače blatne ali utepene ali nedeljsko lepo poravnane. Tudi srajco je nosil po štirinajst dni in ga ni nikoli motilo, če je manjkal pod vratom gumb. Tako je hodil zamazan samec okoli spomlad in v jesen in tudi, ko je minila zima in ko je prišel predpust.

Ali menda je bilo usojeno tako, zakaj čudno se je dogodilo. Sredi predpusta je bilo, pa je skopnel sneg in je postalo vse spomladansko. Nebo temnomodro, še temnejši oblaki na njem, južne sape . . . kakor bi se bila storila spomlad.

In samci so se ženili. Zbirali neveste,

hodili so z njimi v mesto, vršile so se poroke, potem so pirovali. Dan na dan se je ponavljalo in Mihelek je pričel misliti o tem. Mislil je vse po vrsti od poročnega časa naprej in se je nasmejal.

„Ej, lepo je . . .“

Nasmejal se je in si je zaželel.

„Lepo . . . ej . . .“

Mihelek se je spomnil, da ima na sebi srajco že trinajsti dan in je zato oblekel druge, ki je bila čista in bela. Tudi črevlje je osnažil in hlače je okračil; oblekel je nedeljsko suknjo, pokril prazniški klobuk in se napravil tako proti vasi.

Naenkrat se mu je rodila misel, stopil je k županu in je sedel v krčmo. Pil je vino in je tako razsodil, da povpraša ši viljo Mico in da se potem zgodi, kakor je božja volja.

In ko je bila prilika, je povprašal?

V nedeljo je bilo in osobenek Mihelek je bil premislil tiste dni tako pri sebi marsikaj. Na druge življenje je mislil, novo in vse lepše. Nič samote več, nič pustih nedeljskih in prazniških popoldnevov ne bo

več, in potem pride tudi družina. Otroci se rodi majhen, mečan in ljubezniv in zajoka in se zasmee včasih in se vzigrava po postelji. Mica hodi po veži, kuri v peči in pripravlja obed. Prinese skledo na mizo, prisede sama in zajame in se smeje.

„Ej, to je življenje. . .“

Nasmejal se je, vstal je in se je pogladil z roko po osivelem obrazu.

„Ej, življenje, življenje. . .“

Šel je do Mice in ji je povedal.

„Tako kakor hočeš. . . saj sem dober človek, Mica. . .“

Mehko je govoril in solze je imel že skoro v očeh.

„Dober človek, Mica, in ti ne bom rekel žal besede. . .“

Skoraj se je zajokal pri tem.

„Kakor . . . veš. . .“

Ves glas mu je bil pošel, jecal je, mislil je še nekaj povedati, pa ga je bilo hipoma sram in ves se je vznemiril.

„Nič ne bodi žalosten, Mihelek, nič, nikar. . .“

Zasijalo mu je upanje, Mihelek je dvignil hvaležne oči.

„Ampak stari smo Ce bi bili mladi. . .“

Mihelek je strmel nekaj trenutkov. — Upanje je v Mico umrlo, in Mihelek je povsili oči.

„Ce bi se bil domislil pred desetimi leti. . .“

Mihelek je zganil z ramami in je brezupno strmel v tla. Odšel je počasi, nič ni rekel in se ni poslovil.

Mica je klicala za njim, pa je ni čul. Mislil je samo to, da ni zanj več življenja. — Tiste življenje, ki ga imajo drugi, ki so ljudje kakor on je zamudil, zakasnil, zmotil se je in zmota se ne da nikoli popraviti.

Prišel je v svojo kajžo in je sedel za peč in gledal pred se.

„Tako bomo živeli, no, kakor smo živeli, ne bomo čakali smrti. . .“

Gledal je pred se in videl pred sabo zelo enolično in navadno bodočnost. Mislil je in se je tolažil.

„Po smrti, no, bo pa takrat bolje. . .“

legijatorej, katerega odpraviti je baš namen volilne reforme.

Ce se hoče liberalna stranka otrestiti suma, da podpira to stremljenje kranjske nemškutarije, potem je zadnji čas, da neha nelojalna, infamna, nesramna in izdajavska gonja v njenem glasilu, ki delava veselje in vzbujana dele zakletim sovražnikom slovenskega življa.

Liberalci naj store hitro svojo narodno dolžnost, sicer bode dokaz do cela dognan, da je naša kruta sodba opravičena: da počenjanje liberalne stranke izvira v prvi vrsti iz zlobnosti in le v drugi vrsti iz neumnosti.

Kranjskim in izvenkranjskim Nemcem pa povemo brez ovinkov to-le: Na Kranjskem pride povprek en mandat na 46000 prebivalcev. Nemcev pa živi skupaj na Kočevskem — z nemškimi občinami v novo-meškem, črnomeljskem in žužemberškem okraju vred — le 17000. Tedaj ne morejo imeti svojega mandata. Voliti morajo v naprej, kakor so tudi doslej volili za deželni in državni zbor, skupno s svojimi slovenskimi sodeželani v pretežno slovenskem volilnem okraju. To je bilo tako in nihče ne more trditi, da se je Kočevarjem in tem slabo godilo. In tako bode tudi v prihodnje. Nobena sila sveta nas ne spravi s tega stališča, kajti peščici kočevskih Nemcev — ali pa tudi vsem kranjskim Nemcem skupaj — dati mandat, bi se reklo deklasirati slovenski narod v narod tretje vrste. Dati kočevskim Nemcem lasten mandat bi bila razžaljava izjema, kakršne ne najdeš v nobeni drugi deželi. — Zoper to razžaljenje bi se dvignil ves slovenski narod kakor en mož — in tudi peščica izdajavcev bi obledela in obmolknila. Naj to zadostuje!

Mi pa in naši poslanci z nami se bomo tem temeljiteje bavili z volilno geometrijo na štajerskem in koroškem.

Tu bomo nemškim strankam pokazali naše stališče, ki je stališče pravice: kajti nič drugega ne zahtevamo: nego da slovenski volilec šteje prav ravno toliko, kakor nemški. Mi Slovenci smo poštteni nasprotniki vseh volilnih privilegijev, zato zase ne zahtevamo nikakih privilegijev, temuč le enako pravico. Kdor pa pravi, da je nasprotnik volilnih privilegijev, a v eni sapi zahteva zase novih privilegijev, ta je političen slepar.

To naj si zapomni nemški in slovenski liberalci!

Tedenski pregled.

Državni zbor je razpravljal o trgovinskih in carinskih pogodbah z Nemčijo, Italijo, Belgijo in Rusijo. Dosedanje pogodbe so potekle s 1. sušcem. Iz pogodbe z Italijo je izginila znana vinska klavzula, ki je škodovala našim vinorodnim krajem, osobito Dalmaciji in Istri. Carina od italijanskih vin se zviša od 7-82 K na 60 K. Avstrija je dovolila prost uvoz raznega južnega sadja. Velikega pomena za lesne trgovce je določba, ki dovoljuje prost uvoz lesa in žaganic v Italijo. Ogrska vlada bo morala s posebno kraljevo naredbo uveljaviti trgovinske pogodbe.

Saj je še življenje po smrti, no, bo pa tisto lepše in bolj veselo.

Tako je mislil in je strmel v tla.

Zunaj pa je zavilo od severa in tista naenkrat rojena pomlad je hipoma umrla. Zakrili so nebo zamolklosivi oblaki, tulila je burja in potem so pričele padati snežinke. Drobne, potem debelejše, redke, potem popolnoma goste. Že je bilo bele polje, bela gora in grič, puste je postalo zunaj naenkrat in dolgočasno. Ptice so priletele k vasi, bežale so s polja in iz gozdov, oglašale so se žalostno in so sedale na podstrešne podmoje vse namršene in košate.

Tako je bila naenkrat minila spomlad, kakor se je bila naenkrat rodila. In Mihelek je stopil na prag, videl je vse to in prav mu je bilo.

„Naj bo grdo to življenje, bo pa lepše drugo po smrti.“

Ave Marija je zvonilo na vasi in Mihelek se je odkril in je molil.

Tako se je primerilo Miheleku ta predpust, in zato gleda tako resno in zamišljeno.

Sodbe časopisov o volilni reformi so različne. Edini so v tem, da je bila reforma potrebna; tudi soglasajo, da so volilni okraji pristransko sestavljeni. Nemci tvorijo tretino vsega avstrijskega prebivalstva, a dobe 48% vseh mandatov, in še niso zadovoljni. Posebno jih peče, da na Kranjskem ne dobe nobenega mandata. — Češki agrarci so na svojih shodih sprejeli resolucijo proti predloženi volilni reformi. — Rusini v Galiciji zahtevajo 37 poslancev.

Ogrsko. 24. febr. je nastopil kraljevi komisar Rudnay svoje novo mesto v Budimpešti; dobil je neomejeno oblast, da izvršuje vse posle budimpeštanskega municipija ter sestavi vse odbore in odseke. — V nedeljo je bilo le malo shodov koalicijskih poslancev ter so se vršili mirno. Pripravljenih je bilo po deželi 40.000 voljakov in vse orožništvo. Poslanci bodo svoje mnenje povedali v odprtih pismih. — Vlada je ostro nastopila proti časopisju. V Budimpešti je bilo zaplenjenih 7 listov radi razžaljenja Velikanstva. — Odpravili so tudi svobodno kolportajo. — Koalicija je podala narodu manifest, ki v njem pozivlja na odpor zoper „nezakonitosti“ vlade in na borbo za varstvo ustave. Shodi socialistov na pustni torek so bili prepovedani.

V Mariboru je bil 19. febr. številno obiskan protestni shod katol. zaupnikov zoper razdružitev zakona in zoper svobodno šolo. Vsi moške in vse organizacije se pozivljajo, naj pri bodočih volitvah glasujejo le za take kandidate, ki se obvezujejo varovati soglasje zakonodaje v naši kat. državi z nauki sv. Cerkve.

Volitve v trgovsko zbornico so popolnoma zmešale liberalce. „Narod“ psuje, da je joj Polovico lista nabaše zdaj z nesrečnimi volitvami. — V prihodnje pridemo pa še v večjem številu, kajti poskrbelo se bo, da ne bo več iz volilnih listin izpuščenih na stotine naših volivcev.

Francija. Pri inventuri cerkvene lastnine v La Nouvelle so socialisti vdrl v cerkev, jo oropali in razrušili vse, kar jim je prišlo pod roko. — Bivša srbska kraljica Natalija se je tudi osebno udeležila demonstracij proti vladnemu inventiranju v pariških cerkvah.

Članek o „žganjarski kugi“ v „Slovenčevu“ 48. št., ki je vreden, da se zanj zanimajo vsi, ki imajo kaj vpliva v javnosti, — povdarja, da so vzrok nesrečnega žganjepitja in pijančevanja tudi oblastva, ker se koncesije dovoljujejo dostikrat proti volji občinskih odbornikov. — Ali ni grozno, če je, kakor se govori, v neki srednjeveliki gorenjski občini kar 46 žganjaren? — Zadnji čas je, da se poslanci odločno zavzemajo za potrebno postavbo proti pijančevanju.

Kmetijsko kemično preizkuševališče za Kranjsko v Ljubljani naznanja, da določuje masčobo mleka ter računi za mlekarstvo zadrage, zavode in kmetovalce pod gotovimi pogoji samo 20 vin, za vse druge pošiljave pa 30 vin. od preizkusa.

Cesarja Ferdinanda's severna železnica se podružavi. — Na cesarskem dvoru v Pekinu vlada panika, ker so našli na dvoru dinamit in ker je poslanik v Tokio naznanil, da pride v Pekin več revolucionarnih dijakov. Govori se, da so revolucionarji cesarico in dvor že obkolili.

Okrožni zdravniki na Kranjskem zahtevajo priboljška. — Mont Pelee na Martiniku strašno bljuje. — Truplo okr. glavarja v Krškem, Josipa Oreška so našli v Savi pri Brežicah; prepeljali so ga v Ljubljano, kjer je bil v četrtek pokopan.

Meseca septembra bodo ob dalmatinski obali velike vojaške izkrčevalne vaje na morju, združene z manevri na suhem. Vaj se bo udeležila pomnožena poletna eskadra, 15. armadni zbor iz Sarajeva in dve gorski altiljeriski brigadi. Prisostvoval bo tudi cesar ali pa prestolonaslednik. — Na smrt je obsodilo ljubljansko porotno sodišče roparskega morila Janeza Poženela, ki je lani umoril in oropal lesnega trgovca Osvalda na poti iz Idrije na Vojsko. — V New Yorku je bilo tekom osem dni pogonih v zrak z dinamitom več poslopij. Prebivalstvo je v strahu pred anarhisti.

Godovi prihodnjega kvatrn. tedna.

Nedelja 4. marca Kazimir, Lucij; ponedeljek 5. Evzebij, Agape s tov.; torek 6. Fridolin, Katarina B.; Sreda 7. Tomaž Akv., Perpetua in Felicitas; četrtek 8. Janez od Boga, Filemon; petek 9. Gregor N., Franciška Róm.; sobota 10. Kaj in Aleksander, 40. mučencev.

Kaka bo moderna mornarica.

(Izvirno poročilo „Slovenca“.)

Dunaj, 3. marca.

V znanstvenem in kazinskem društvu je sinoči predaval poročnik vojne mornarice Wickenhauser o odločilnih epizodah v zadnji pomorski vojski. Uvodno je razpravljalo o vzrokih ruske japonske vojske in prešel nato na vzroke, ki so povzročili ruski poraz. Ni res, da Rusi niso uvaževali pomena pomorske nadvlade; grešili so zgolj v tem, da so podcenjevali japonsko moč in začeli vojsko z nepopolnimi sredstvi. Roždestvenskijeva akcija je največja, kar jih sploh more zaznamovati zgodovina morskih bitk in plovb; ponesrečila se je zato, ker je bil Roždestvenski sam sebi pripuščen, ni mogel pristati v tujih pristaniščin in je moral vleči seboj velik aparat trenskih in transportnih parnikov. Največjo težavo mu je seveda prizadelo preskrbljevanje s premogom. Čušimska bitka je izpadla za Japonce zmagozno iz dveh vzrokov: imeli so izborni izvežbano artilerijo, ki je delovala z matematiško preciznostjo, Togo pa je umel razpostaviti svoje ladje tako, da je bil ves ogenj koncentriran na ruske vodilne ladje. Naučili smo se iz teh pomorskih akcij tole: V pomorski bitki odločuje skoraj izključno artilerija velikega kalibra. Zato bo treba pomnožiti tonsko vsebino ladij od 10.000 na 19.000 do 20.000. Seve bo treba s tem združiti veliko hitrost in močno oklopie. Treba bo izmanjšati vse naprave na ladjah, ki niso zavarovane in neobhodno potrebne. Poveljniki mostovi bodo morali biti odločeni od drugih delov ladje in utrjeni. Ladje bodo mesto dvojnega dna morale dobiti trojno, da se zmanjša nevarnost eksplozij vsled terpednih strel in min. Takezovane ostroge

pri ladjah ne bo več treba, ker pogrezanje ladij, ki si ne pridejo v bitki več blizu, ne pride več v poštev. Posebno so se v zadnji vojski tudi izkazale torpedovke, ki nasprotnika utrudijo, slabijo in ga pri plovbi zavirajo. Zelo važen je postal drug faktor. Obveščevanje s pomočjo brezžičnega bizojava. Seveda mora biti z dobrim materialom združena temeljita izobrazba moštva v vseh strokah, posebno v topničarstvu. Za naše avstrijske razmere je najbolj važno dejstvo, da se modernobredovne ne sme omejiti zgolj na defenzivo. Tudi nauk, da budi moderna ladja velika, mora čimprej vpoštevati: pri naši mornarici še nismo prekoračili 10.000 ton.

Volilna reforma in volivci na Kranjskem.

Po vladni volilni reformi bo na Kranjskem 109900 volivcev. — Na posamezne okraje pride:

1. Mestna občina Ljubljana, prebivalcev 35600 — volivcev 6500
2. okraj: Politični okraj Postojnski in sodni okraj Loč, prebivalcev 50000 — volivcev 12400.
3. okraj: Politični okraj Kočevje in sodni okraj Žužemberk, prebiv. 52100 — volivcev 10100
4. okraj: Sodni okraj Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje, preb. 54100 — volivcev 11900
5. okraj: Sodni okraj: Kranj in Škofja Loka, preb. 45900 — volivcev 10400.
6. okraj: Sodni okraj Ljubljana (okolica), preb. 44600 — volivcev 9600
7. okraj: Politični okraj Litija in sodni okraj Rače, prebivalcev 44800 — volivcev 10100
8. okraj: Sodni okraji Idrija, Logatec, Cirknica in Vrhnika, preb. 47100 — volivcev 10300
9. okraj: Politični okraj Radovljica in sodni okraj Trzin, preb. 36300 — volivcev 9000
10. okraj: Politični okraj Kamnik, prebiv. 40000 — volivcev 9000.
11. okraj: Sodni okraj Rudolfovo, Crnomelj in Metlika, prebiv. 54000 — volivcev 10600.

Preuredba ljubljanskega Gradu.

Župan g. Ivan Hribar je poslal stavbnemu in olupovalnemu odseku občinskega sveta tiskane nasvete glede preuredbe na ljubljanskem Gradu. Gospod župan nasvetuje:

Na ljubljanskem Gradu naj bi se ustanovil centralni slovenski narodni muzej, ki bi obsegal več oddelkov.

Prvi oddelek bi bil slovenski etnografski muzej v ožjem smislu. Tukaj bi se zbiralo in nabiralo vse tisto gradivo, bili bi razstavljeni vsi tisti predmeti, ki jih morajo imeti navadno dobro urejeni etnografski muzeji. Pred očmi ima češki etnografski (narodopisni) muzej v Pragi, ruski „etnografski“ muzej v Moskvi, kavkaški muzej v Tiflisu, narodni muzej v Curihi i. dr.

Kajpada ni misliti, da bi se v ljubljanskem slovenskem muzeju moglo zbrati toliko predmetov, kakor jih je n. pr. v Pragi, ali začeti se še mora nabirati, kar in kolikor se sploh nabirati da.

Drugi oddelek tega vseslovenskega muzeja bi bila vseslovenska knjižnica. Ne mislim pa ljudske knjižnice v ožjem smislu. Ljudska knjižnica bi morala stati vsekakor v mestu samem, ker bi bila javna in zato bi morala biti pristopna vsakomur.

V narodnem muzeju naj bi knjižnični oddelek zbiral vso slovensko literaturo. Vsaka knjiga, vsak časopis in časnik, vsaka slovenska tiskovina bi se morali zbirati tukaj. Tako bi vsak slovenski žurnalist, učenjak, umetnik našel bi lahko poslej na enem centralnem kraju vse, kar izide na svetlo tiskanega kjerkoli v našem narečju. Ako bi se javnosti razložil pomen in važnost take osrednje in vseslovenske knjižnice, bi se kmalu privadili razni izdajatelji, tiskarji in avtorji, da bi pošiljali na ljubljanski Grad svoje dolžnostne izvede.

V tej knjižnici bi se nadalje zbirali tudi rokopisi slovenskih pisateljev, njihove literarne zapuščine, njihovi drugačni „spomini“. (Prešeren bi lahko dobil svoje „sobico“.)

3. Na Gradu naj bi bil kot tretji oddelek vseslovenskega hrama nekaka galerija znamenitih mož slovenskih. Nekaka slovenska „Valhala“! Tu bi se zbirali portreti (kakršnikoli) vseh tistih Slovencev, ki so na kateremkoli kulturnem polju pospeševali razvoj slovenskega narečja.

Peti oddelek vseslovenskega muzeja bi bila slikarska in kiparska galerija, sploh galerija upodablajočih umetnostij slovenskih. Slovenski slikohram,

slikarna in kiparna slovenska! Umetvori umetnikov slovenskih bi se nakupovali. Žalostno je, da Ljubljana sploh nima še nobene take umetniške galerije, dočim jo imajo že manjša glavna mesta avstrijska, n. pr. Inomest.

Pri tej galeriji bi igralo denarno vprasanje seveda glavno vlogo.

5. Pododdelek umetniške galerije bi bil na Gradu umetniški atelier, ki si ga že zdavnaj želijo domači umetniki. Tam naj bi imeli svoj dom. V ta namen naj bi se jim prepustil severni trakt na Gradu, tisti stolp na desni pri vhodu Seveda bi bilo potem treba steklene strehe.

6. Kot pododdelek vseslovenskega muzeja naj bi bil tudi poseben mestni (ljublanski) muzej, v katerem naj bi se zbiralo vse, kar se tiče ljubljanske lokalne zgodovine. Tu bi bil tudi mestni arhiv.

7. Ljubljanski Grad, ki ga nikoli ne doseže plast dolinske megle, bi bil tudi sila pripraven za meteorološko opazovališče in za zvezdarno. Kar se tiče teh dveh znanstvenih naprav, naj bi mestna občina stopila v dogovor z vlado. Ker hoče postati Ljubljana vseučiliško mesto, bi bila zvezdarna v Ljubljani vse-kakor na mestu, kakor tudi meteorološka postaja. Za zvezdarno bi bilo treba zgraditi posebno poslopje na planoti med vodnjakom, a za zvezdarno bi bili toliki stroški, da bi zvezdarno mogla ustanoviti le država.

To bi bile le nekatere posebne misli, o uporabi ljubljanskega gradu za narodno-kulturne namene.

Glavni pogoj za vse odločbe glede namenov, katerim naj bi služil ljubljanski grad, je pač, da postane lahko pristopen. Zato se je župan od delniške družbe Siemens Schuckert-Werke na Dunaji izgotoviti dal načrt za napravo električne žične železnice na grad. Ta železnica vozila bi iz mestne hiše na Mestnem trgu št. 1, kjer bi bila doljenja postaja, naravnost na grad, kjer bi stala strojnica in gorenja postaja nekoliko proti iztoku od požarnega stolpa na nekdanjem velikim izprehodnem dvorišču, ki se pretvori v prostorno teraso z očarovalnim razgledom.

Cela naprava bode stala okroglo svoto 200.000 K in bode glede nje predložil v kratkem po elektrarniškemu direktorju občinskemu svetu posebno poročilo. Za danes dostavljam le, da se po mojem mnenju stvar da izpeljati brez posebnega posojila, kar bi značilo toliko, da bode električna žična železnica na grad — ako ne letos — vsaj prihodnje leto vozila.

Privlačnost znamenitih razglednih točk je sicer sama po sebi velika; vendar pa jo jako povzdigne, ako je po dobro urejenej gostilnici preskrbljeno ob njej za telesna okrepčila. Zato bi se morala napraviti na gradu restavracija.

Prostori v ta namen našli bi se koj ob vhodu na grajsko dvorišče in bi njihova adaptacija niti ne stala posebno veliko.

Ke bi se prostor, ki je služil za štališče ujetikom in je obdan z mečnim 400 m visokim zidom na travrhah preoblokal, nastala bi 135 m² velika gostilniška veranda, ki bi se po odprtih stopnjicah s hodnika zvezala z ostalim prostorom. Prostor pod verando porabil bi se lahko za drvarnico; drugi prestopar pa je, ker je oblokan, kakor nalašč za gostilniško klet.

Projektovana je krasna 6 m visoka gostilniška dvorana s prostorno galerijo in gostilniško obednico. V tej obednici bi bilo prostora za 200 oseb; obiskovana bi bila pa gotovo dobro, ker se skozi velika ondotna okna, iz katerih bi bilo pabrati le železno omrežje, odpira na iztok, sever in zapad očarovalen razgled. Ostali prostori bi se porabili za gostilniške namene; za stranišča, kuhinjo in stanovanje gostilničarju in njegovemu osobju.

Poleti bi se seveda v gostilniške namene porabil tudi vrt na grajski planoti.

G. župan pravi, da se je obrnil do narodnih društev da prirede zopet letos poleti v „Zvezdi“ tako ljudsko veselico, kakoršna je bila lani na korist fondu za Prešerenov spomenik. Čisti dohodok te veselice namenjen bi bil v pokritje izdatkov za priredbo restavracijskih prostorov na gradu.

Glede na to namerava župan takoj dati izdelati potrebne načrte in razpisati dela, tako, da bode mogoče restavracijske prestore na gradu odpreti še letošnje jesen.

Druga stvar, ki se tudi da izvršiti že letos in za katero je pričakovati pristo-volnih prispevkov, je poprava lepe cerkvice sv. Jurija na Gradu.

Krščanski junak sv. Jurij je nekako patron mesta ljubljanskega, katero ima v svojem grbu zmaja. Zato je za Ljubljančane, dokler je v prejšnjih časih vsako leto o sv. Juriju v cerkvi na gradu bilo cerkveno opravilo, bil ta dan nekak praznik, o katerem je mlado in staro vrelo na grad, da

Dalje v I. prilogi.

prisostvuje službi božji ter se ob oživljajočih solnčnih žarkih raduje novega življenja, k kateremu se probuja narava, kadar razpenja nad njo pomlad lahka svoja krila. Slovani itak sv. Jurija, o katerem pravijo, da prihaja na zelenem konju, časte zlasti zato, ker je oznanjevalec one moči, ki se pojavlja v naravi, ko se je znebila ledenih zimskih okovov.

Ta lepa in pomembna pomladna slavnost naj se na gradu oživi s tem, da se že od prihodnjega leta nadalje v prenovljeni cerkvi sv. Jurija zopet vpelje cerkveno pravilo, katero naj bi — ker je Trnovo mestna župnija — opravljal vsakekratni ondnotni župnik.

V županovem načrtu so že določeni prostori tudi za obrtni muzej.

Kakor znano, namerava dežela kranjska ustanoviti obrtni muzej in se ima v ta namen na stavbišču ob Bleiweisovi cesti med Knafljevimi ulicami in Frana Josipa cesto sezidati posebno poslopje. Ako ustanovi obrtni muzej mesto, odveže s tem deželo občutnega bremena.

O bodoči slovenski umetniški galeriji na Gradu pravi župan:

Slovenci še nimamo svoje umetniške galerije. Pač hrani deželni muzej nekaj slik in kipov; a le neznatno število. Vendar bi ti umotvorji, ki bi se mesto dogovorilo glede njih odstopa z deželo, tvorili prav dober temelj za umetniško galerijo v Ljubljani. Za popolnitev te galerije treba bi bilo pač vsako leto prispevkov mesta in dežele. Pa tudi vlada imela bi — kakor bodem kasneje izkušal utemeljiti — v ta namen prispevati.

Popolnjevanje bi se pa imela galerija v prvi vrsti z umotvori domačih umetnikov, slikarjev in kiparjev, da tako svetu ž njo predložimo, da Slovenci tudi na tem polju stopamo na tekmovalno poprišče z drugimi kulturnimi narodi.

„Priti na ljubljanski grad“, vzbujalo je v predpotresni dobi zeno in strah; „priti na ljubljanski grad“ naj bi v bodoče bilo bodrilno in slavohelepe naših najboljših mož!

V resnici: veliki program! Da ga ni mogoče izvršiti takoj, je očitno. Vsaj bode njega izvedba stala jako velike denarja in povzročila potem nepodcenljive vsakoletne vzdrževalne stroške. Ves program da se torej realizovati le polagoma.

Letos daje se prirediti restavracijski prostori in popraviti cerkvice sv. Jurija. Ako občinski svet priurdi prvi in drugi točki županovih nasvetov, bodo vsa dela — ne da bi za to mestna občina kja žrtvovati imela — letos tudi res izvršena.

Za tem imata na vrsto priti mestni arhiv in knjižnica in sicer takoj, kakor hitro steče električna cestna železnica. Obenem ustanovil bi se tudi mestni muzej, ki bi začasno bil pod upravo in nadzorstvom mestnega arhivarja.

Naravno je, da bi to troje premeščeno, odnosno ustanovljeno biti moralo ob troških mestne občine.

Drugače je pa z ostalimi napravami. Glede zvezdarne sem itak že dejal, da bi nje naprava, uredba in uprava morala biti stvar države; pa tudi k ustanovitvi narodopisnega in obrtnega muzeja, potem slikarske in kiparske galerije ter k napravi umetniškega atelierja imela bi poleg dežele Kranjske in — ako se, kar bi bilo želeto, ublaže naredna protivja — tudi drugih dežel, koder prebivajo Slovenci, prispevati tudi država, katera naj bi poleg tega prevzela del vsakoletnih vzdrževalnih stroškov.

Izdatne so žrtve, katere država prinaša — da v Nemcih, ki se pri nas itak vedno protežujejo, ne govorim — v podporo upodablajočih umetnosti med brati Čehi in Poljaki, zlasti z vzdrževanjem praške „malirске akademije“ in „akademiji sztuk pieknych“ v Krakovu. Ali naj mi Slovenci res tudi v tem ostanemo pástrki med narodi te države?

Pa še nekaj. Za restavrovanje Karlovega Tyna na Češkem in Wawela v Krakovu izdala je, odnesno obvezala se je, država izdati stotisoče. Ali bi res ne bilo mogoče doseči, da tudi za ljubljanski grad, ako se napravi iz njega tak hram modric, kakor sem opisal, dovolji primeren jednokratni prispevek in da za muzeje, galerijo in atelier določi skromen vsakoleten donesek kot dotacije za popolnjevanje zbirk in tanganto vzdrževalnih izdatkov? Res, da ljubljanski grad ni videl sijajnega življenja vladajočih dvorov, kakor Karluv Tyn in Wawel; zato pa gleda, kako se ob vznemirjenjem razvija novo kulturno življenje tlačenega in samemu sebi prepuščenega naroda, kateri, dasi ne velik po številu, po nadarjenosti ni manjši od velikih narodov.

Hvaležna nalega slovenskih poslancev — zlasti pa poslanca ljubljanskega mesta — bode: v tem oziru zastavljati svoj upliv na merodajnih mestih.

G. župan zaključuje svoje poročilo: Cenjena odseka vabim, da blagevolita občinskemu svetu priporočiti, naj sprejme

moj program in naj poročilo zaradi prvih dveh točk, ki imate želeto izvršeni biti, smatra za nujno. Ob enem želim, da pri občinskem svetu izposlujeta sklep, naj se od svote, 2000 K, ki je pri II. poglavju 5. naslovu ad 3) proračunjena za vzdrževanje gradu, izloči delni znesek 300 kren ter za vse večne čase naloži na posebno knjižico v mestno hranilnico ljubljansko z določilom, da se imajo vsakoletne obresti plačevati trnovskemu župniku v Ljubljani za mašo, ki jo bode sv. Jurija dan čital na gradu.

Končno v poučilo občinskega sveta g. župan pripominja, da je vse strešno lesovje na gradu v prav dobrem stanu.

Glasovi o volilni reformi.

Vodstvo nemške ljudske stranke za Zgornje avstrijsko je sklenilo, da hoče delati z vsemi silami na izboljšanje zak. načrta o volilni izpremembi. Na shodu stranke, ki bo ta mesec, nameravajo zavzeti stališče proti volilni reformi.

Vodilni odbor nemške ljudske stranke na Tirolskem je sklenil, da zahteva razdelitev voliv okrožij na Tirolskem po mestih in da niso zadovoljni z razdelitvijo poslaniških mest v Inomostu. Nadalje so zahtevali, da uvedejo v drž. zboru nemški razpravi jezik in stroga določila proti „zlorabi“ prižnic (!)

Vodstvo nemške napredne stranke v Pragi je včeraj odobrilo resolucijo, ki očita vladi, da ni držala svoje obljube glede volivne reforme, ker se ni ozirala na število, davke in kulturo prebivalstva. Pritoževali so se tudi, da ne dobe kranjski Nemci nadomestila za svoja dosedanja dva zastopnika. Grajali so nadalje, da ostanejo nemške manjšine v Pragi, Plznu in Budjejevicah brez zastopstva. Nadalje so naglašali, da je volivna reforma nevarna svobodomiselnemu in mirnemu razvoju v državi in za zveze s tujimi državami, ker preveč upošteva Slované. Nemške svobodomiselnice poslance pozivljajo, naj delajo za pomnožitev nemških poslaniških mest osebno na Češkem, na zagotovitve posestnega stanja moravskih šlezjskih in kranjskih Nemcev, kakor tudi upoštevanje nemških manjšin v Pragi, Plznu in Budjejevicah.

Vodstvo češke katoliške narodne stranke je odobrilo včeraj resolucijo, v kateri izjavlja, da je vladni zakonski načrt glede volivne izpremembe nesprejemljiv, ker ne upošteva dovolj čeških želja.

Prihodnji teden nameravajo mladočeški in češki narodni socialni poslanci prirediti volivne shode, da zavzamejo stališče nasproti volivni reformi. Predlogi nameravajo po shodih ugovarjati, a je ne preprečiti.

„Czas“, poroča, da namerava poljski klub na sledeči način strmoglaviti Gautschevo volivno reformo: V prihodnjih delegacijah bo stalo nasproti 15 nemških in 25 slovaških delegatov. Čehi gotovo nastopijo proti zunanji politiki Goluchowskega. „Czas“ tudi poroča, da so nameravali predložiti zbornici tudi zakonski načrt, po katerem bi volili zastopnike v delegaciji po narodnosti in ne kakor zdaj po posameznih kronovinah, a so opustili ta načrt.

Razmere na Ogrskem.

Načelnništvo osem ogrskih socialno demokratskih organizacij se je izjavilo v sobotni seji proti splošni stavki.

„Pesti Naple“ poroča, da so razpravljali v ogrskem min. svetu o izpremembah v ministrstvu.

Za fin. ministra bo imenovan drž. tajnik Popovich. Skoro gotovo odstopi tudi notr. minister Kristoffy, ki bo moral dobiti naslednika.

Avstrija in Srbija.

Včeraj popoldne je bilo v avstr. min. za zun. stvari drugo posvetovanje v zadevi začasne car. in trg. pogodbe med našo državo in Srbijo. Poverjeniki upajo, da bo končano že tekom nekaj dni sedanje brez-pogodbene stanje med obema državama.

Potovanje avstrijske eskadre.

Iz Pulja poročajo, da bo naša vojna eskadra dne 15. marca t. l. nastopila potovanje v Sredozemno morje.

Rusija.

Carski ukaz, ki sklicuje gosudarstvenno durno na dan 10. maja, omenja, da ni bilo mogoče določiti vseh volitev na en dan, kakor je car izpočetka nameraval, ker zaradi nemirov ni bilo mogoče povsod izvršiti priprav. Zato bodo volitve v vsakem kraju določene takrat, kakor bo zanje vse pripravljeno.

Med odmorom pri zaslišanju Smidta se je primeril pretresljiv prizor. Smidt je najprej sedel mirno, potem pa je zardel, skočil kvišku, a je takoj omahnil in bi bil padel, da ga niso prestregli. Potem je pa začel strašno upiti in tuliti. Odvedli so ga v drugo sobo, da se je pomiril.

Na Maloruskem se pripravljajo vse stranke na volitve. Pravoslavna duhovščina se jako udeležuje agitacije. A konservativci niso prav zadovoljni ž njo. „Novoje Vremja“ toži, da je večina selskih duhovnikov po nekaterih krajih „gaponstvušćih“. Ti so ustanovili svoj list „Otkliky selskih pasty-rej“. Ukrajinošli pristepajo h konstitucionalno-demokratski stranki, v kateri so tudi judje z Brodskim na čelu. Njih glasilo je list „Svoboda i pravo“. Poljaki bodo v Kijevu tudi glasovali s to stranko, na deželi bodo pa postavili lastne kandidate.

Katoliško pokopališče se včeraj zasedli vojaki, ki so preiskali grobove. Našli so v grobeh mnogo prepovedanih spisov.

Izšel je carjev ukaz z 20. m. m., ki določa, da vojaki nesmejo obnemirih streljati slepo ali pa v zrak.

Včeraj je bila vržena bomba v gačinski palači, kamor se je povrnila predvčerajšnjim carica mati. Ubit je bil eden lakaj, eden pa težko ranjen.

Zaprli in prijeli so morilca ravnatelja vislskih železnic Ivanova. Eden morilcev je politehnik, drugi trgovinski akademik, tretji železniški delavec, četrti je pa pobegnil.

Imenovan je za začasnega načelnika trgovinskega ministristva Feodorov.

Za poveljnika garde v Moskvi je imenovan general Miščenko. Pomilostiti nameravajo o Veliki noči politične jetnike v vzhodni Rusiji, ki jih je nad 73.000.

Car je odklenil vladni predlog, da bi odpravili smrtno kazen.

Predpise o državni dumi nameravajo objaviti, ne da bi jih predložili prej državnemu svetu. Noben zakon ne postane veljaven, ako ne bo potrjen po državnem svetu in gosudarstvenni dumi.

Verska vojska na Francoskem.

Iz departementov Haute-Loire, Mozere in Ardeche dohajajo še vedno poročila o burnih inventurah. Kmečke katol. prebivalstvo straži cerkve z vilami in drugim orožjem oboroženo. Poročajo, da so zapovedali orožnikom in vojakom, naj razstrele z dinamitom cerkvene duri. Prebivalstvo je zelo razburjeno. V pariških cerkvah sv. Jeana in sv. Françoisa v III. pariškem arrondissementu so bili spopadi, pri katerih se zaprl sedem oseb. Uvedli so sodnijske preiskavo. Listi poročajo, da je darovala neka oseba papežu dva milijona za katol. cerkev na Francoskem Sedijo, da je darovateljica bivša francoska cesarica Evgenija.

Koncil francoskih škofov bo najbrže med 10. in 20. t. m. v Parizu. Trajal bo dva dni. Posvetovali se bodo o načrtu organizacije katol. cerkve, ki ga je izdelal pripravljavni odbor, v katerem so pariški, lyonski, bordeauxški, reimski, besançonski in toulonski nadškof kakor tudi dva škofa ter pet najboljših katoliških juristov.

V Milliski cerkvi je eksplodirala bomba in napravila velika opustošenja.

Inventura še ni izvršena v 32.000 francoskih cerkvah.

Maroško vprašanje.

Odposlanstvo maroških Evropecev bo prišlo v Algeciras in predložilo konferenci gospodarski program, ki obsega le vprašanja tičočja se skupnih interesov. V berlinskih fin. krogih govore, da se je Bülow izrazil, da svetovni položaj že dolgo ni bil tako miren ko sedaj. — To je izjavil z željo, da se njegove besede priobčijo.

V Londonu pa prihajajo iz Tangerja poročila, da je položaj v Maroku zelo nevaren.

V celi deželi vre in vse kaže na resne dogodke. Razbojništva so na dnevnem redu in vedno pogostejši se boji med maroškimi rodovi. Pravijo, da se pripravlja revolucija protisultanu.

Načrt o ločitvi zakona v Italiji.

„Messaggero“ poroča, da se bo ministristvo Sonnino izogibalo velikega principijelnega vprašanja o ločitvi zakona in dotičnega načrta ne bo spravilo pred parlament. Zbali so se italijanskih katoličanov, ki so nastopili z vso odločnostjo proti liberalnemu poživljenju zakonskega življenja. Upame, da si tudi v Avstriji skrha ob tem odporu loža zobe.

Ruska vlada proti nemški.

Peterburška vlada je naročila svojemu berlinskemu zastopniku, naj naznani nemški vladi, da ako povzroči razvoj razprav maroške konference v Algecirasu težkoče, nastopi onislučaj, ki pride v poštev pri rusko-francoski

zvezi. Nemčija bo odgovorna za vse posledice.

Prestolonasledstvo na Turškem

hočejo izpremeniti. Doslej je bila navada, da je bil prestolonaslednik vedno najstarejši princ. Ta bi bil sedaj dne 3. dec. l. 1847. rojeni princ Ahmed Kemal eddin Effendi, ki pa sultanu ne ugaja. Zato bode preš'i tega ter bo postal prestolonaslednik četrti sultanov sin, princ Vurban eddin Effendi, mornariški poročnik, rojen dne 19. decembra l. 1885.

Delitev Perzije?

Perzijsko časopisje opozarja na rusko-angleško zblíževanje, katerega posledica bi bila delitev Perzije, če ne dobi zadnja ustave po angleških nasvetih

Vračanje Roždestvenskijeve mornarice.

Iz Kiela poročajo o vračanju ostankov ruskega vojnega brodovja. Najprej sta priplula Cesarevič in Diana, potem križarica Almas. V najkrajšem času pripluje Rosija kontreadmiralom Jesenom in Gromboj iz Vladivostoka. Zemčug in Askold, ki sta manj poškodovana ostaneta v Aziji. Zdaj ju popravljajo v Vladivostoku.

Vojna nevarnost.

Medtem ko Nemci oficijelno izjavljajo, da položaj v Algecirasu ni več tako napet in tudi Francija izraža mnenje, da se bo razpor kmalu poravnal, so se stvari v resnici zelo poostrele. Dokaz temu je dejstvo, ki je zelo malo vesel simptom: Banka v Metzju je razveljavila vse svoje obveznosti z ozirom na nevarnost, kakor se glasi v okrožnici na udeležnike. Komentara k temu dejstvu ni potreba. Vlade sicer zagotavljajo svojo miroljubnost, dobro informirani trgovski krogi pa, ki imajo priliko opazovati vojaške priprave iz najbližje bližine, ne verujejo na resnost teh zagotavljanj in se pripravljajo za slučaj vojske.

Stajerske novice.

Š Slovenska zmaga. Pri sv. Jurju ob Ščavnici je dne 1. marca pri obč. volitvah zmagala narodna stranka.

Š Nove volitve v Soštanju se vrše 8. t. m.

Š Maribor, gani se! Pišejo nam: Po vsej Avstriji se bje ljuti boj zoper in za zakon. Š strastno agitacijo in peklensko navdušenostjo, vredno boljših ciljev, nabirajo sovražniki cerkve podpise iz vseh slojev človeške družbe, povsod se povdarja velika potreba katoliške protiakcije. Pred kratkim se je vršil tudi v Mariboru zaupni shod kršč. somišljenikov. Sklenil je nekaj resolucij; obljubili so tudi, da bodo razposlali posebne pole za pobiranje podpisov, pa doslej jih še nismo dobili. Skrajni čas je, da se postavimo vsi kakor eden moč na noge. V mestih in trgih, kjer prevladuje nemčurstvo in liberalizem je malo upanja na izdaten uspeh. Zato pa prosimo krščansko misleče može na deželi, bodisi duhovskega, bodisi posvetnega stanu, zlasti pa vrle slovenske župane, da ščitijo sv. zakon in cerkev! Zbirajte podpise na legijone! Ako sploh zmagamo, zmaga dežela. Na delo tedaj, resnobni so dnevi! Na delo vsi, ki še imate srce za blagor slovenskega ljudstva! Podpiše se naj vsak, ki je saj 14 let star! V sili zadostujejo tudi navadne pole, samo da se zgoraj kratko napiše: Zoper ločitev zakona protestirajo...

Š „Stajerčev“ novi urednik Zavadil nastanil se je v Ptuj v „farbarskih ulicah“; pač znamenje, da bo drugi „stari farbar“ za mesto in okolice. Vpraša se samo, mu li bo kot nekdanjemu privržencu slov. stranke prihajalo iz srca nemčurske farbanje slovenskega ljudstva?

Š Ornik. Kakor slišimo, je podpisal nabiralno polo nemških liberalcev in prostozidarjev za razdružnost sv. zakona v Ptuj prvi — kmečki prijatelj, župan Ornik! Komentara ni treba!

Š V Ptuj se je obesil v ponedeljek zvečer v gostini „Pri novem svetu“ dosluženi vojak Janez Nekrep, doma od Sv. Križa pri Mariboru!

Š Na Bregu pri Ptuj je zmrznil v noči od 28. febr. na 1. marca Anton Kauler. Obležal je pijan na javni ulici, kjer so ga drugi dan našli mrtvega.

Š Vlom v Mariboru. V stanovanje gospe Scherbaum v Mariboru so vlomili tatje in odnssli raznih stvari za 4490 K vrednosti.

Kupujte narodni kolek!

Jesenške novice.

j Volitve občinskih odbor-
nikov bodo 6., 8. in 10. marca. — V
torek, 6. marca volijo podobčine vsaka
svojega podžupana in namest-
nika in sicer: ob 8. podobčina Jese-
nice, ob 11. podobčina Hrušica, ob
2. pop. podobčina Planina, ob 3. pop.
podobčina Plavški Rovt. — V če-
trtek, 8. t. m. voli III. razred 7 odbor-
nikov in 3 namestnike. Začetek volitve ob
8. zjutraj. — V soboto, 10. t. m. pa
volita II. in I. razred.

j Strasten boj je sedaj na Jese-
nicah. Liberalci se boje, da popolnoma pro-
padejo, pa delajo z vsemi silami. V volivni
boj je posegel tudi sedanji občin-
ski odbor in se postavil na popolnoma
strankarsko, liberalno svobodomi-
selno stališče. Odborniki: Anton
Trevn, Josip Markež, Lovro Ba-
leh, Emil Guštin, Alojzij Schrey,
Janez Ferjan, Juri Krašovic, Janez
Mencinger, Jakob Mesar, Ivan
Legat, Karel Višner, Pavel Kli-
nar, Andrej Noč, Matija Kobentar,
Josip Štefelin in Franc Razingar
so izdali oklic na volivce. Iz tega oklica se
jasno vidi, v kakšnih rokah je bila
dosedaj občina.

j Veroizpoved teh mož se glasi:
„Mi stojimo, kar zadene duhovnike, na tem
stališču, da je njih delovanje v cerkvi in
pri bolniški postelji, ne pa pri občini.“ Po-
polnoma liberalna vera. Vsak krčmar, vsak
trgovec, vsak učitelj sme delovati v občini,
samo duhovnik ne! „Med volivci je že to-
liko razsodnih mož, da bojo lahko občino
sami vodili, saj se je to godilo tudi do se-
daj.“ Seveda, godilo se je, vodili so jo, toda
kako, kam so jo pripeljali? Zakaj se na
Francoskem sedaj tako kruto preganja ka-
toliške cerkev, zakaj vlada in ob-
činski odbor brez strahu za-
lijo najsvetejša verska ču-
stva katoličanov? Tako je pred
kratkim neki obč. odbor na pokopališču
med divjim krohotom razbil križ, znamenje
našega odrešenja! Duhovniki niso delovali
tudi v občinah in pri volitvah, pa so so-
vražniki vere dobili vso oblast v roke. To
nameravajo tudi pri nas. Najprej duhovnika
izgnati iz vseh javnih zastopstev, da bi ne
mogli ljudstva o pravem času svariti pred
liberalnimi nakanami, in ko bi vso oblast
dobili v roke, delati kakor na Francoskem.

j Ostuden je napad v tem oklicu
na župnika Zabukovca „župnik Zabukovec,
mesto da bi stal na strani svojih faranov,
kateri so mu bližnji sosedje in katerega so-
dijo, se je s Slovincem sovražnim narodom
zvezal ter celo družil z drugoverci, kakor
protestanti in židi, da ugenobi katoličane.“
Kdor ne pozna razmer, mora si po teh be-
sedah misliti, da je župnik Zabukovec dvojen
odpadnik, narodni in verski. V resnici ga
pa liberalci ravno zato tako besno in podlo
napadajo, ker odločno brani vero in jim ne
pomaga, da bi mogli na Jesenicah ustano-
viti framasonsko svobodomiselnost trdnjavo.
Ravno zato, ker odločno stoji na
strani velike večine faranov,
ki ljubi svoj narod, pa tudi
vero svojih očetov, zato ga svobodomi-
selni živga ne morejo videti. Zvezo „s Slo-
vincem sovražnim narodom in drugoverci“
pa so iskali ti možje, ki tako nad župnikom
rohne sami. In še bi se radi zve-
zali! Liberalna komanda v
Ljubljani jim je naravnost to
ukazala: „Zvežite se z Nemci...“, da
klerikalci ne spravijo nobenega moža v od-
bor!“ Tako je, vi veliki gromovniki za
narod!

j Zloraba vere! To je stara, ob-
rabljena fraza liberalca. Na Jesenicah bo že
še držala, mislijo si naši napredni. Bomo
videli. „Njegovo (župnika Zabukovca namreč)
kričanje, da smo mi sovražniki vere, je
zlobno.“ Tako pobožno vzdihujejo. No samo
en zgled. Odbornik, posestnik na Jesenicah
št. 100 je podil iz hiše tiste, ki pobirajo
podpise zoper nameravano protiversko re-
formo zakona, in ni pustil svoji ženi pod-
pisati se, čeravno je hotela. Ves oklic na
volivce ni drugega, kot izbruh besnega so-
vraštva do župnika Zabukovca, ki je delo-
vanje sedanje večine obč. odbora ljudstvu
pojasnil in pokazal v pravi luči. Pač edo-
varjajo tudi na oklic ravnatelja Lukmana,
a tako, da se kaj vidi, kako željno prič-
kujejo le migljeja, da bi se zvezali z njim
in „drugoverci, protestanti in židi!“

j Slovenščina v tem oklicu je tako
spakodrana in polna slovničnih napak, da
smo pomilevali našo lepo slovensko govo-
rico. Voditelj Slovincem na Jesenicah gosp.
Schrey je moral sestaviti ta pamflet v ne-
mščini, pa muga je potem predstavil
v slovenščino kak bivši študent. Znano je
namreč, da Schrey ne zna samostojno
sestaviti niti kratkega slovenskega spisa,
marveč sestavlja prej v nemščini in daje
prestavljati v slovenščino. Na zdar!

Idrijske novice.

i Tridesetletnico odkar je pričel
samostojno trgovino v Idriji znani naš mož
gospod Fr. Ks. Goli, je praznoval dne
22. februarja t. l. Castitamo mu z voščilom,
da bi njegova trgovina še dalje procvetala.

i »Neizogibni Oswald«. »Narod«
poroča, da se je v volitve v trgovsko
in obrtno zbornico moral utakniti »ta dični
božji namestnik«. Dalje pripoveduje: »Raz-
ume pa se, da se gospod ni sam potrudil
do obrtnikov, vedel je, da pri večini njih
ni posebne priljubljenosti, pa bi se mu znalo
dogoditi, da bi bil na cesti postavljen, ali
pa je bil debeli Oswald prekomoden, da bi
osebno agitiral«. — Predvsem pripomnimo,
da se »neizogibni« Oswald ni »moral«
vtikati v imenovane volitve, ker sploh niti
povelja niti pisma ni dobil od nikoder.
Vtaknil pa se je v volitve radi tega, ker je
kot načelnik nadzorstva kršč. gosp. društva
v Idriji se zanimal, kako in kaj je z volit-
vijo v trgovsko in obrtno zbornico. Z uspe-
hom pri malih trgovcih in obrtnikih je bil
»neizogibni« Oswald in njegovi prijatelji v
Idriji in v Ljubljani popolnoma zadovoljen.
»Narodovemu« dopisniku ni prav, da ni
Oswald osebnostno agitiral. Seveda svoje pred-
stojnike in prvake mora zagovarjati. Os-
wald je res že večkrat ob volitvah osebnost-
no agitiral, saj je idrijski davkoplačevalec.
Splošno pa dela popolnoma prosto. Zato je
dobro vedel, da če tudi pošlje mežnarja, ne
bo slabega uspeha.

i Liberalni agitatorji ob zadnji
volitvi v trgovsko in obrtno zbornico so
bili najslavnejši možje, kar jih Idrija pre-
more. Zadostujejo le imena nekaterih: ex-
župan, sedaj nadomestni učitelj na tukajšnji
mestni realki, Drag. Lapajne; bivši podžupan
v sedajni eri, sedaj poslujoči župan, trgovec,
Jos. Šepetavec, nekdanji dopisnik »Slov.
Naroda«, in tajnik mestne občine idrijske
Julij Novak itd. Vsi ti se osobno agitirali.
Julce se je podal celo z nekim znancem v
odaljene žiri. Kar se je tem možem morda
v resnici zgodilo, to sodijo, da bi se Os-
waldu utegnulo zgoditi, ako bi osobno agi-
tiral. Tako se »troštajo« naši naprednjaki.

i Agitiral je tudi neki realčni su-
plent. Slučajno sta z mežnarjem skupaj za-
dela, in volilec je oddal mežnarju glase-
nice s pripombo, da ima navado na kato-
liško stran voliti. Kdo je bil ven vržen?

i Do zmage ne bo pripomogel
Oswald klerikalcem v trgovski zbornici,
piše »Narod«. Pa kakor izid kaže, je ven-
dar-le. Slov. Ljudska Stranka je zmagała v
III. trgovskem in III. obrtniškem razredu in
teh je bilo največ nabranih pri nas. Iz-
med štirih rdečih glasovnic v Idriji je tudi
poslal dve.

i »Slov. Narod« je pisal, da je
priročil od strokovnjakov poslano notico o
idrijskem čipkarstvu, a dobil od druge
strani, o kateri pa ne pravi, da bi bila stro-
kovnjaška, odgovor. V prvi notici je stre-
kovnjak, kakor poroča »Narod«, hvalil vlado,
da tako lepo skrbi med Slovinci za razvoj
čipkarstva. Prizadeta je v tej stvari zlasti
Idrija, ozir. strokovna šola za čipkarstvo v
Idriji, ki v zadnjem času posreduje med
čipkaricami in glavno prodajalno čipk na
Dunaju, ki je v najtesnejši zvezi z osrenjim
tečajem za čipkarstvo na Dunaju. V zadnji
notici neki »L.«, katerega »Narod« ne ime-
nuje strokovnjaka, zagovarja trgovce s čip-
kami ter prikrito pade po vladi in čipkar-
ski šoli. Mi nismo nikakor nasprotniki čipk.
trgovcev proti konkurenci, pa tudi nismo
nikdar bili v nobeni zadevi, ker konkurenca
poživi trgovanje. Privoščimo trgovcem naj-
boljše uspehe, želimo pa, da bi tudi šola
dosegla svoj namen: delo naj bode plačano
po zaslužnju. Vsak delavec je vreden svo-
jega plačila, v tem naj si konkurirajo šola
in pa trgovci s čipkami. Ako se očita šoli,
kake strahovite dobičke dela, vključno temu,
da je že precej povišala zaslužek, tudi tr-
govci ne bodo prepadi, ako enako plačajo.

i Delo in blago. Dopisnik »L.«
piše v »Slov. Narod«, da reagiram še na
opombo, da bi bile delavke prisiljene
kupovati pri tvorničarju čipk za prislužen
denar specerijskega blaga, je neresnica. Spe-
cerijska prodajalna ni v nobeni zvezi s čip-
karsko kupčijo, in ako jo ima, kdo je do-
kaz več, da ga čipke same zadosti ne ži-
vijo. Specerijska prodajalna je ločena in
vsakdo sam kupi, kolikor se mu poljubi, za
stalno ceno, kakor je v vsaki prodajalni. —
Glede tega bode pač »Narodovemu« po-
ročevalcu najljubše, ako o tem kar najmanj
govorimo, če ni še precej mlad krščan.
Glavni trgovini s čipkami sta imeli tudi
specerijske trgovine. Prestori so bili res
ločeni. V prvem nadstropju trgovina s čip-
kami, v pritličju je bila pa prodajalna. »Na-
rodov« poročevalec glavnega dejstva ne
pove, da so namreč pač merili čipke v pr-
vem nadstropju, izplačevali pa v prodajalni.
Vsaka čipkarica je dobila, ko je prodala svoj
izdelek, listek, na katerem je bilo zapisano,
koliko je zaslužila. Ta listek je morala po-
kazati v prodajalni, kjer so jo najprej vpra-
šali, kaj bode nakupila. Kjer so se čipke
merile, je bila navadno gospodinja, v pro-

dajalni pa gospodar. Ako se »Narodov« po-
ročevalec še zgleda, bomo seveda na razpo-
lago, da sporočimo še več zanimivosti, ka-
tere ne nosijo ravno pečata veselja na sebi.
Saj se še ljudje, ki so to dobo preživeli.

i Predpustnih veselje je bilo v
Idriji mnogo. Zadnjo je imel »Sokol«. Naj-
bolj zanimivo je pri tem bilo, da se mu či-
talniška vrata zadnji dan zaprli. Zakaj in
kako, ne vemo.

Po svetu.

Proti tabaku. V Bristtu se je za-
priseglo do 600 deklic od 16—19. leta, da
ne marajo govoriti z nobenim takim fantom,
ki kadi tobak. Pravijo, da je ta dekliski
sklep na tamošnje moško mladino zelo
vplival in da so mladeniči sklenili pustiti
cigarete. Tamošnja tobačna tovarna pa ob-
čuti znatno škodo.

Dvajset let zaročena. Major
Rudolf pl. Milič v Pešti se je bil zaljubil
kot častnik v meščanko Efelko Müller in
se z njo zaročil. Poročiti se nista mogla,
ker ni bilo kavicije. Tako sta ostala zaro-
čena 20 let, zdaj pa je prosil Milič za do-
voljenje poroke brez kavicije cesarja samega.
Temu je bila zvestoba včasih in je dovolil.

Žensko vseučilišče so osnovali
l. 1906 v Tokiju. Tu se poučujejo žene in
dekleta v angleški in domači literaturi, o
domaćih poslih, politični ekonomiji, meščan-
skih pravicah, filozofiji in higijeni. Doba
obiskavanja traja 3 leta, a sprejemajo se
žene in dekleta, ki so izpolnili 17 leto.

Deški polk v Bukareštu. Ob
priliki 40letnice vladanja kralja Karola bo
sodeloval na slavnosti tudi polk, ki bo se-
stavljen iz samih dečkov iz okraja Buka-
rešt. Polk bo sestavljen iz 12 stotnij, pove-
ljeval mu bo najstarejši sin prestolonasle-
dnika in defilirat pred rumunskim kraljem.

800.000 mark odškodnine
zahteva od železnice žena inženirja Durela,
ki je bil umorjen na železniški progi Pa-
riz-Lion.

Japonski trgovci v Vladivo-
stoku. Dasi dovažajo v Vladivostok velike
število parnikov razno blago, vendar še
vedno primanjkuje marsičesa. V zadnjem
času se pojavljajo v znatnih množinah ja-
ponski trgovci, ki prodajajo izključno ja-
panske izdelke, tako n. pr. blago, ki ga ni
bilo dobiti tam pred vojsko. Japonci pro-
dajajo tudi ribe, ki so po ruskem načinu
prekajene.

Elektrofon po cerkvah. V
Cheapride je bilo dovoljeno nekemu dru-
štvu elektrofona, da postavi dvanajst svojih
aparatur v cerkev. Te aparate je društvo
potem zvezalo z raznimi bolnicami in za-
vodi in prenočišč, koder se zdaj lahko pri-
sostvuje službi božji, ker se čuje natančno
vse, kar se godi istodobno v cerkvi.

O italijanski kraljici Heleni
pripovedujejo sledečo dogodbico: Pred krat-
kim je srečala neko revno deklico in jo
vprašala, kaj zna delati. Deklica je odgo-
vorila, da zna nogavice plesti in se izrazila
tudi, da pozna kraljico. Dobila je nato na-
ročilo naj napravi dvoje nogavic, in je to
sterila. Za plačilo pa je dobila nazaj dvoje
svilenih nogavic, izmed katerih je bila ena
napolnjena s sladkarijami in druga z denar-
jem. Kmalu zatem je dobila kraljica od ob-
darovane deklice naslednje pismo: »Gospa,
Vaše darilo mi je povzročilo ne malo selz.
Moj oče je vzel denar, večji brat sladkarije
in mati nogavice«.

Japonska vzgoja. V Berlinu
je predaval japonski profesor Joshyda iz
Tokia o Japencih. Pravil je, da razlikujejo
Japonci dva kulturna prevrata. Prvi pred
letom 1868 se naslanja na kitajski živelj,
drugi po naznačenem letu stoji pod vplivom
zapadnih tujcev. Japonci so zelo ponesni na
to, da so vzeli od tujcev vse, kar je do-
brega in lepega. O šolstvu je govoril Joshyda
sledeče: »Šolstvo so uravnali najprej po
francoskem vzorcu, potem koncem 1880. l.
po anglo-ameriškem in leta 1890 po nem-
škem vzorcu. Elementarne šole imajo po 8
razredov in te je primeran vsakdo obiske-
vati. Skupno število vseh teh šol je 27.038.
Srednje šole štejejo po 5 razredov in učenci,
ki so jih absolvirali, vstopijo lahko potem
v visoke šole. Mesto grškega in latinskega
se uče gojenci kitajsko, angleško in nem-
ško. L. 1903 so izdali pedagogi knjigo, ki
obsega 8 zvezkov. Japonci so moralni ide-
alisti«.

Ljubezen preko groba. Minole
sobote je umrl v Stolnem Belemgradu po
dolgi bolezni mestni odbornik Ivan Szitter.
Smrt ljubljene soproga je tako delovala
na vdovo, da je eno uro pozneje umrla tudi
ona. V ponedeljek sta bila oba položena v
skupen grob.

Umrla vsled plesa. V Natzmers-
dorfu je te dni umrla mlada deklica vsled
tega, ker je preveč plesala. Bila je namreč
pri sosedu na ženitnini, kjer je plesala vso
noč. Deklica je s plesa šla domov ter legla
v postelj, s katere pa ni več vstala. Zdrav-
niki so izjavili, da je umrla vsled neke vr-
ste kapi, ker je preveč plesala.

VITA * VITA

VITA

naravna mineralna voda

Najčistejši Natron-vrelec.

Glasom zdravniških izjav, izbornu
učinkuje pri: nerednem pre-
bavljanju, trganju, diabetes,
preobilici vod. kisline, bolezni
na mehuru in ledvicah, ka-
tarih v sapniku ali prebavnih
organih.

Glavna zaloga v Ljubljani pri
Mihaelu Kastnerju. Dobiva
se tudi v vseh lekarnah in
drožerijah 2510 7

VITA * VITA

Postavnavarvano. Vsako ponarejanje in
ponatiskovanje kaznivo.

Edino pristen je Thierryjev
2630 balzam 52—10

le z zeleno znamko »redovnica«.

Staroslažno neprekono
proti slabemu prebavljanju, krčem v š-
loču, koliki, kataru, prsnim boleznim,
influenca itd. itd.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatihi steklenic
ali 1 velika specialna steklenica s patent.
zamaškom K 5— franko.

Thierryjevo centifoljsko maslo,
posod znano kot non plus ultra

proti vsem se ako starim ranam, vnetjem, ranitvam, abscesom in
oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje le proti po-
sretnosti ali denar naprej.

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Brošura s tisočimi originalnih zahvalnih pism gratis in franko. V za-
logi v skoro vseh večjih lekarnah in medicinskih drožerijah.

PATENT-ANWALT
Dr. FRITZFUCHS
diplomierter Chemiker
(beider)
Technisches Bureau
INGENIEUR HAMBURGER
Wien VII. Siebensterngasse 1.

2009 52—22

Skrb vsake gospe-
dinje je posvečena
družinski blaginji!

Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svo-
jega proizvajanja okusna, zdrava
v prospeh in počuti, ima torej nepreče-
ljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju
izrečno ime Kathreiner in zahte-
vajte le izvirne zavojce z varst-
veno znamko župnik Kneipp.

Katoliška Tiskarna
priporočila razpisovalce

vizitnice

GISSHÜBLER

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh
bolezni

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna
za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn,**
Hiez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekt zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
rjem.

Zaloga pri **Mihael Kastnerju** in **Peter Lasenik-u**
Ljubljani.

114 52—7

Liberalna strahovlada polomljena.

Iz Senožeč, 1. marca. V nedeljo, 25. svečana se je vršila v veliki grajski dvorani gledališka predstava „Lurdska pastirica“, ki je uspela nad vse pričakovanje.

Udeležba je bila ogromna, ker je bila dvorana popolnoma zasedena. Mlade igralke so pogodile svoje vloge prav dobro, zlasti zasluži priznanje Bernardka, potem grofinja in obe hčeri.

Naš plemeniti župan je napel vse moči in ves svoj vpliv, da bi to igro preprečil, a hvala igralkam in tudi njih staršem, da je županu ta nakana izpodletela!

Kakor rečeno, je uzborni naš župan teroriziral diletanke, kakor tudi njih starše. Deloma se mu je to posrečilo, a dve, ki sta odstopili, so takoj drugi meči nadomestili. Župan je letal sam od hiše do hiše in starše nagovarjal, naj svojim hčeram nikar igrati ne dovolijo; zlasti si je prizadeval odvrti dekleta, ki so imele v rokah glavne vloge. Oče Metez se mu je udal. Saj ni čuda, ker se mu oče župan reki: „Plačaj me, pa stori potem, kar hočeš!“ Zlasti se je trdno držal oče Bernardke. Župan mu je grozil, ako hčerki tega ne prepove, da ne bo de zanj v tovarni dela, a pameten mož mu je pokazal jopič, ki je pri vsem delu le strgan. Temu poslednjemu je oče župan tudi 50 gld. ponudil, a vse zaman.

Odločno se je sprivil tudi nad očeta deklice, ki je igrala grofinjo, in ta, ker je mehak, se mu je udal, toda vsa čast njegovi hčerki, ki je bila bolj pogumna. Tako se je županu tudi ta poizkus izjalovil. Tudi z najetimi in opitimi fanti so igralke strašili, in le gotovi previdnosti se imajo leti zahvaliti, da niso prišli v veliko zadrego in v protislovje s kazenskim paragrafom.

Pomagača pri tem je imel naš župan v osebi obilega Franceljna. Le ta je pritiskal na svoje dolžnike, zlasti na Zavita, ki mu je v brk povedal, kar je dolžan, da mu bo že plačal, nakar se je Franci z dolgim nosom vrnil preko Kala. — Tudi Franceljnov kolega Tonče si je veliko prizadeval ter ljudi odvrčal, naj nikar ne hodijo gledat „komedije pod loncem“. In taki, ki ljudi odvrčajo od lepe umetnosti, naj veljajo za odlične trgovce? Skorca od Giovanina si je tudi jezik brusila in je neki bolni ženi frakelj žganja ponujala, naj hčerka odstopi; seveda jo je morala pobrisati. Neka ženica se je ustrašila svojega Zvonkote, s katerim hočemo na tem mestu enkrat obravnavati.

Kaj pa naš „tajnik“, ali naj ta pri vsem tem roke križem drži? O kaj šel! Ona je hotela izrabiti svojo uradno moč ter je v pisarno klicala starše igralk, jih rotila in žugala naj tega ne dovolijo, ter ukazala naj se nihče ne predstave ne udeležijo. — Ker pa vemo, da „tajnik“ v ženskem krilu ni še nikdar kake igre videl, ga tem potem v nedeljo k reprizi povabimo.

„Narodovo“ skrupulovalo kvasi tudi o „množozasuženem in čislmem“ g. županu. Kde mu bo to verjel? Naj dopisnik le v Postojni in v Sežani na 12. vsakega meseca o tem peizveduje! Da županova oblast v Senožečah gine, je tudi njemu samemu dobro znano, in o tem se je pretekli teden sam prepričal, zato tak strah. — Ali si g. župan res domišljuje, da so dobri Senožečani pozabili na glasoviti reservoar pri Kalu, ki je uboge ljudi brez robe stal preko 6000 K, in ki so ga potem na Razdrto za bornih 400 kronic prodali?

Enakih dobrot hočemo gosp. županu še več obuditi, toda — pribednjich.

Mnoge občanov.

Tržiške novice.

„Liedertafel“ in slovenska učiteljica. Kakor običajno vsako leto, tako je tudi letos „Liedertafel“ priredila na pustno nedeljo svojo veselico. Ne omenjali bi tega, ako se ne bi bilo zgodilo nekaj, kar bo zanimalo slovenski svet, da javnost izpozna, da je kaj takega pri nas mogoče. Ko vsi delamo na to, da bi preprečili imenovanje nemčurja Mikliča šolskim voditeljem, se pa dobi — razen več drugih gospodičen Slovenk — tudi učiteljica, ki poseti nemško slavnost. A to še ni najhujše! Veselica bi ne bila dosegla vrhunca sijaja, ako se ne bi bila odzvala vabilu tudi učiteljica slovenskega otroškega vrtca sv. Cir. in Metoda. Za danes pribijemo samo dejstvo, prizadete pa naj povzamejo nauk za prihodnjost. Vedita, da sme tudi drugi bili vabljeni, a nismo šli na nemški lim.

Nadučiljsko mesto naj se ne izroči Nemcu, ker naša šola je slovenska, naši otroci so Slovenci in naša zahteva je, da se otroci vzgajajo v verskem duhu. Ker pa predlagani učitelj Miklič ne more vstreči zahtevam vernih Slovencev, zato ga ne maramo.

Koroške novice.

k Edino slovensko uradovanje sta sklenili „Hranilnica in posejilnica“ v Smibelu nad Pliberkom in ona v Velikovu, kar se je sicer godilo tudi že do sedaj; toda glavno je to, da ste sporočili v njih okrožje spadajočim uradom, da isto zahtevata tudi od njih. Posojilnice, na nogo!

k Velikanska ogorčenost je med koroškimi Slovenci radi skrajno krivične razdelitve volilnih okrajev. Dotični, ki se skrupucali tako volilno geometrije, so naravnost hoteli žrtvovati koroške Slovence. Pač je umestno, da priredi „Kat. polit. in gospodarsko društvo za Slovence“ prihodnjo nedeljo kar 12 protestnih shodov. Treba je eneičnega in brezobzirnega protestovanja.

k V Vrbi ob jezeru bodo razširili sedanjostirizrednico v štirirazrednico, da bodo mogli še bolj pomembne. Čudno, na eni strani tožijo o učiteljskem pomanjkanju, na drugi pa ni nikoli zadosti pomembnevalnic!

k Prevaljski krajni šolski svet je protestiral zoper nastavljanje odpadnika E. Bohrerja. „Grünschnabel“, ali vidite posledice?

k Umrla je v celovski bolnišnici gospa Hedvika Kessler, soproga sodn. pristava v Dobrlivesi, stara 28 let.

Književnost in umetnost. Slovensko gledališče.

Včeraj se je uprizorila prvič na slovenskem odru prikupljiva opereta „Don Cezar“. Prvi tenorist naše opere g. Orželski si je izbral to opero za svoj častni večer, ker ima v ulogi Don Cezarja mnogo prilike izkazati se. Imel je prav srečen nastop. Gledališče je bilo polno in občinstvo je beneficijanta odlikovalo z burnim aplavzom ter ga vedno in vedno zvalo na oder. Prejel je lep šopek z običajnim priveskom v zavitu ter še posebno darilo v šatulji. G. Orželski je bil pri dobrem glasu in pel svojo ulogo — kakor tudi igral v našo popolno zadovoljnost. Kakor vse operete tako je tudi „Don Cezar“ prepletena z mnogimi izbranimi dvotipi, celo prav dobrimi. — Dejanju primerna je godba, poskočna, toda mična; imamo celo več dekaj finih motivov. — Tako n. pr. je lep samospjev Maritane v I. dejanju: „prihaja noč in zvonček poje“, dalje več duetov, prikupljivih zborov i. t. d. G. Lier je s svojo drastično komiko vzbujal cele salve smeha. Bil je pa tudi dober in zasluži posebno pohvalo, ker ni ravne pretiraval. — Saj je boljše, da se drži igralec določnih mej, pretiravanje „se res ne izplača“. —

Naša dična primadona, ga. Skalova, je povsod na mestu, bodisi v velikih dramskih operah bodisi lahkih operetah. Tudi kot Martina v „Don Cezarju“ lahko nastopi na vsakem odru. Omenjamo tudi njene lepe toalete.

G. Zach (kralj), vrli g. Beteto (minister), Ránek (stotnik), Dragutinovič (vojak), Bukšek (alcaide), zlasti še g. Ronovska (Uraca) so vsi vrlo pomogli, da je opereta, kateri je pač manjkalo še nekoliko „pile“, srečno uspela.

Mičen ensemblov del so tvorili „sekolajski kraljice“.

Ena pavza pri odprti sceni bi se bila dala vendar zamašiti s kako vložko v orkestru, kajti med sceno po pravilih ne sme ostati prazen oder, če ne svira vsaj godba.

No, konečno se male nezgode dado opravičiti.

F. K.

Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: V torek se ponavlja prvič burka „Lipe in Luce“, zmagovalna dirkača. — V četrtek pride na oder izvirna noviteta v verzih „Ljubislava“, spisal Ebin Kristan. Dejanje se vrši v nekdanji Karantaniji za časa bojev prodirajočega krščanstva s poganstvom.

* »Dom in Svet« izide v torek dne 6. marca.

* Vojaške narodne pesmi. Tako je naslov novi skladbi g. Emilia Adamiča za sopran, alt, moški zbor in orkester. Skladbo bodo prvokrat izvajali pri koncertu idrijske realke.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Ljubljani.

Nepreviden tat.

Včeraj se je zagovarjal Jožef Stangar, delavec v litjski predilnici, doma iz Gobjeka pri Sv. Križu v litjskem okraju, radi tatvine. Martinu Pregelju iz Gradca pri Litiji je bila ukradena dne 19. nov. m. l. iz podstrešne sobe skrinja, v kateri je bilo za 1201 K 68 v. gotovine, 3 hranilne knjižice v vrednosti 2200 K in več drugih dragocenosti. Skrinjico so izpraznjeno našli pod

Bokalovim kozolcem. V njej je pustil tat vse 3 hranilne knjižice ter pozabil vzeti seboj tudi en cekin za 20 K. Takoj so sumili Stangarja, ki je obdeval večkrat v Pregeljevi gostilni. Stangar je bil že večkrat radi tatvine kaznovan. Cini je izvršil s pomočjo nekega, deslej še neznanega tovariša. Obdolženec je takoj po tatvini odkuril iz Litije, pustivši v tovarni delavske knjižice in prislužek 13-08 K; v njegovem stanovanju so našli razne vitribe in sumljivo velik ključ. Pregljeva hči Angela je našla dne 5. decembra 1905 na Klinčevi nji Stangerjevo uro z verižico, ki jo je Stangar izgubil na hitri poti od Pregljeve hiše. Dne 20. novembra zjutraj je pil en četrt litra vina pri Starovašniku in plačal z bankovcem za 10 K, a ni čakal, da bi natakarcia zmenjala, ampak odšel hitro, češ, da se mu mudi na vlak. ki odhaja v Gradec. Aretirali so ga v Mariboru, kjer je zastavil ukradene prstane. Obtoženec je vse tajil. Obsojen je bil na 5 let težke ječe, po prestani kazni se odda v prisilno delavnico.

Dnevne novice.

Zaspanci se pritožujejo. Goriška „Soča“, ki išče v naši domači politiki samo polen, da bi jih metala v delavne in poštene ljudske zastopnike, je seveda morala iz „Naroda“ pobrati najnovejšo laž, da je dr. Susteršič „prodal obmejne Slovence“. Napad od take lopovske strani seveda ne more nikogar vznemiriti, a kakor „Narod“ z vsem svojim pisanjem udriha po zobeh le liberalne poslance, tako se je primerilo tudi „Soči“. Vsem poslancem „Slovanske zveze“ je znano, da je dr. Susteršič delal za skupne slovenske koristi po vsej svoji moči. Tuse ne da goveriti niti o kaki „predaji“, niti se more očitati njemu, da ne bi bil vsake prilžnosti porabil, da nastopi tudi pri volilni reformi za slovenske koristi. A ravno tisti klub, ki ga dičita dr. Tavčar in goriški poslanec Gabršček, si je zaslužil pri volilni reformi ime „zaspanega kluba“. V najvažnejšem času, ko se je odločevala ta za Slovence tako velevažna zadeva, ni bilo teh gospodov nitina Dunaju. Gabršček se itak za svoj mandat ne zmeni mnogo, a „Soča“ naj pove goriškim Slovincem, da je njihov „napredni“ zastopnik tudi v tem resnem času tičal doma in se mu ni zdelo vredno, da bi se šel potegovat za koristi goriških Slovencev. Ko pa ti ljudje doma spe, pa zahtevajo od poslancev „Slovanske zveze“ čudežev. Kaj pomaga, če „Narod“ zdaj piše dolge uvodne članke, če pa njegov urednik tam, kjer se odločuje usoda Slovencev, ne odpre ust, da bi branil slovenske koristi? „Soča“ naj bi rajši zdaj vendar enkrat že zbudila svojega državnega poslanca Gabrščka iz spanja. Ves papir, ki ga zdaj liberalci popisujejo zaradi volilne reforme, ni vreden počenega groša. V državni zbornici je mesto za delo, ne pa doma za pečjo! Ta škandal, da se liberalci niso potegnili za svoje volilce in za slovenske koristi na Dunaju, mora zbuditi na vsem Slovenskem najhujši odpor proti tej žalostni stranki, ki s svojim bevskanjem na naše poslance dokazuje le popolno onemoglost in brezposelnost liberalnih poslancev. Na Dunaju na delo, liberalci! Potem šele boste imeli pravico doma govoriti o volilni reformi. Sicer je pa najbolj pametno, če postavijo Kranjci svojega Tavčarja in Geričani svojega Gabrščka v pokoj; škoda mandatov, če njihovi poslanci spel!

Kako lažejo! „Soča“ besno napada dr. Šusteršiča, češ da je on kriv, da po volilni reformi „nemška dva mandata na Kranjskem odpadeta, zato pa odpadejo na Štajerskem in Koroškem Slovincem kar štirje madati.“ Kak lopov je neki to pisal? Nemci po tej volilni reformi izgube dva mandata, ki so ju imeli, na Koroškem in Štajerskem pa pridobe Slovenci mandate, ki jih niso še imeli. Tega ta lopov ne pove, kakor tudi tega ne, da je dr. Šusteršič že storil, kar je bilo v njegovi moči, da se krivica obmejnim Slovincem popravi, in bo tudi še dalje storil svojo naredno dolžnost, ko bodo njegovi obrekovalci še dalje spali. Znamenje idiotske budalosti je, da se „Narod ni sramoval „Sočine“ lopovščine poatisniti.

Dr. Tavčar — od tožbe odstopil. „Naš List“ v Kamniku in „Slovenec“ sta z dne 24. januarja 1906 priobčila izjavo, v kateri dr. Furlan očita dr. Tavčarju, da je prelomil besedo, da je postal po pojmu vsakega kavalirja za satisfakcije nezmožen, da dr. Furlan z ozirom na svojo čast ne more več z dr. Tavčarjem obdehati, tem manje z njim polemizirati in mu odgovarjati na njegove neutemeljene napade, ker dr. Tavčar sploh ne more več dr. Furlana žaliti — vložil je dr. Tavčar predlog za uvedbo kazenske preiskave proti dr. Furlanu, proti g. Saxu kot odg. uredniku „Naš. Lista“ in g. dr. Žitniku kot odg. uredniku „Slovenca“. V ponedeljek je pa dr. Tavčar prišel do spoznanja, da je za njega najbolje, ako opusti vse sodne korake. Radi tega je kar nakrat, vsako kazensko postopanje proti vsem imenovanim trem tožencem ustavil. Dr. Tavčar se sicer sklicuje nato, da mu je odvetniška zbornica izrazila željo, da naj opusti iz „stanovskih ozirov“ kazensko postopanje. Ta izgovor je pa jako jalov, kajti vsakdo ve, da je dr. Tavčar v svojih člankih meseca januarja t. l. kazal kaj malo „stanovskih ozirov“ in se ni zmečnil za kako odvetniško zbornico in njene nasvete. Sedaj je pa postal tako krotak, da se „ukleni“ sami „želji“ odvetniške zbornice. Ta nenadna človekoljubnost dr. Tavčarjeva bo gotovo prijetno iznenadila vse rodoljubne kroge. Kako so ž njo zadovoljni liberalci in kako si jo razlagajo, je seveda druga stvar. No, dr. Tavčar že ve, kaj je bolj varno!

Socialno-demokratska hinavščina. Ko se je ljubljansko slov. kršč. soc. delavstvo potegnilo za pravične uredbo volivne pravice v ljubljanski obč. svet, so kričali soc. demokratje, da mora vse drugo mirovati, dokler ni rešena volivna reforma za drž. zbor. Zadnjič so pa soc. demokratje v kazini prišli na dan z zahtevom po ločitvi zakona, dasi v drž. zboru še ni rešena volivna reforma. Tu se vidi soc. demokratska hinavščina! Gg. soc. demokratje so tako sami sebe lopnili po zobeh.

O krščanski demokraciji je napisal „Rdeči Prapor“ dolgo budalost. Nemo trdi, da je ni organizacije, ki bi bila demokraciji tako bistveno in temeljito nasprotna, kakor je katoliška cerkev. Ali morda katol. cerkev izbira, ko podeljuje ravno ista svetotajstva revežem, bogatašem in kronam glavam? In ni li tudi njena zunanja oblika demokratska? Saj je sedanjji papež Pij X sin preprostega seljaka. Katoliška cerkev je gotovo bolj demokratska, kakor po bogatih judih vodena in po kapitalistih podkupljena vladna socialna demokracija.

70letnico je praznoval 28. februarja baron Schwegel. Ali se ob svoji 70letnici kaj spominja tistih časov, ko je peval o lepši bodočnosti slovenske domovine.

Imenovanje. Veleč. g. Josip Ličan, tajnik knezo-nadškofijskega ordinarijata v Gorici, ki je napravil meseca decembra pret. leta proforski izpit s prav dobrim vspehom je imenovan hkratu za suplenta specialne dogmatike v goriškem osrednjem semenišču. — Imenovan je predsednik dež. sodnije v Celovcu g. Alojzij Walter za podpredsednika višjega dež. sodišča v Gradcu.

»Narodova« svobodomiselnost. Včeraj napada „Slov. Narod“ krojaškega mojstra gospoda Rojina, da je volil pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico s „klerikalci“. Nam ni znano, kaj je gospod Rojina volil, značilno pa je, da „Narod“ obrtnika, ki je slučajno sedaj v stiski, z izrabljanjem volilne tajnosti na tak način napada. To je tista „Narodova“ prijaznost napram obrtnikom in njegova — „svoboda“.

Zaupni shod liberalne stranke se doslej ni mogel vršiti, ker po „Narodovi“ izjavi liberalci niso mogli prej priti do nobenih idej, dokler ni Gautsch predložil volilne reforme. Zdaj so pa sklenili, da počakajo z zaupnim shodom še toliko časa, da bo v državni zbornici reforma rešena, ker

tedaj bodo šele prav gotovo vedeli, kaj je na vsej stvari. . . Glede revizije programa jim je pa nasvetoval dr. Tuma, da je najboljša stranka tista, ki nima programa, torej bi bila največja bedastoča program revidirati. Ta nasvet je imponiral dr. Tavčarju in je sklenil, da ga be u begal.

— **Nove rečne mine pri naši armadi.** V kratkem se vpelje pri naši armadi nov tip rečnih min. Te nove mine pridejo v uporabo pri treh oddelkih, ki jih v slučaju mobilizacije postavi 1. pijonirski bataljon. Tehnični vojaški odsek je po majorju Herbertu, načelniku tretjega oddelka druge sekcije tehničnega voj. odseka sestavljen zelo praktično kontaktno zvezo, popolnoma in upoštevajoč več tozadevnih iznajdb pionirskih častnikov. Nadalje se je sestavila nova naprava za razrušenje cest in viaduktov.

— **Hranilnico in posojilnico** snuje v St. Vidu nad Ljubljano.

— **Smrt sestre** zakrivila je v Trstu 18 let stara Angelina Caperle. Sprla se je s 14letno sestro Ide in jo tako udarila z dežnikom, da se je dežnikova ost zabodla Idi v možgane. Ida je v bolnici umrla, Angelino se pa zaprli.

— **Cudne govorice** se širijo po Litiji. Poročali smo že, da je pred dnevi slišal nekdo na litijskem polju iz Save klice na pomoč in da so videli petapjajčega se človeka. Sedaj se pa govori, da so se neki ljudje stopili in vrgli enega s savskega mostu v Savo. Dognano je sicer res, da je bil dotični večer tepež in se je središče že pečalo tozadevno ter zaslišavalo priče, a ker doslej niso našli še nobenega utopljenca v Savi, stvar nemore naprej. Baje manjka neke osebe, ki se je udeležila pretepa. Opomnimo, da vse to temelji še na ljudskem govorjenju, zato je najbolje počakati kaj bo reklo sodišče.

— **„Kmetiška županska zveza“** s sedežem v Ljubljani je odobrena.

— **Rumunska kraljeva dvojica** pride koncem marca v Opatijo.

— **Umor v Polešniku.** Iz Zadra poročajo, da je na smrt obsojeni sluga Kovačević sodniku priznal umor v obliki, ki je sposobna dati vsej obravnavi senzacionalni obrat. Skoro gotovo pride do revizije procesa.

— **Koliko je Slovencev?** Na Ogrskem živi 77.084 Slovencev, na Hrvaškem in na Reki 25.235, na Avstrijskem 1.192.780, v Italiji 40.000, na Nemškem 6265, v Ameriki 100.000 in v Egiptu 3000, skupno torej 1.444.364 Slovencev. To so uradne številke, v resnici je Slovencev več.

— **Slovenski abstinentni krožek** snujejo na Dunaju. Prvi sestanek bo v soboto, 10. marca ob 4. uri popoldne v „Volksheimu XVI, Keflerpark 7. Prijatelji abstinentnega gibanja dobro došli!

— **Predavanje v Kranju.** Dne 4. mar. predava na „Novi Pošti“ v Kranju g. dr. Ed. Globočnik: O notranjih poskodbah. Predavanje bodo poslušale krasne slike s skoptikom. Začetek ob pol 6 uri zvečer. Člane in nečlane uljudno vabi odbor.

— **Otroka je umorila** posestnikova hči Franciška Spetič iz občine Slavina.

— **Velika tatvina.** V zagrebško glavno tobačno tovarno so ulomili neznani tatje. Ukrali so 50.000 K denarja. Tatje so izginili brez sledu.

— **Umrl** je v Vel. Žabljah 79 let stari Andrej Palik.

— **Iz Amerike** poročajo, da so Hrvatje in Slovenci v Calumetu osnovali si politični klub.

— **Shod uradnikov južne železnice** se je vršil na Dunaju 1. marca zvečer. Zastopanih je bilo po odposlancih trinajst mest, med temi tudi Ljubljana. Poročal je pristav Richter iz Inemosta. Sklenili so zahtevati od svojega zastopstva, osebne komisije, da se odpravijo vse nejasnosti v cirkularu 457 iz leta 1905 ter naj se sestavi nov način avanziranja, posebne glede plač naj se uredi tako, da se bo ozir jemalo na življenske razmere. Izvolili so tudi odbor, ki naj v sporazumu s sedanjo osebno komisijo izdela nove širše podlage za poznejšo uspešnejšo delavnost komisije.

— **O pokojnem g. Orešku** smo prejeli iz krškega okraja naslednjo notico: Pokojni okr. glavar Orešek je bil blaga duša, uzoren in vesten političen uradnik, ki je vsakemu pomagal z dobrim svetom, kjer in komur je mogel. Zato ga je ljudstvo jako visoko čislalo in vpoštevalo. Kdor je imel z njim opraviti do zadnjega, ne more verjeti, da bi se mu bil duh omračil. Splošna sodba je, da se je brččas pripetila nesreča. Istina je le, da je pokojnik bolj zase živel. Z ogorčenostjo smo čitali „Laib. Zeitung“, ki je namigavala, češ, da se je Orešku najbrže omračil duh. Ali je to namigavanje narokovala slaba vest gotovih gospodov, ako

slišijo, da je ponesrečil tako vzoren uradnik? — Nam vse razmere niso znane, a to vemo, da g. Oreška niso marali isti kaznetje, ki so naše ljudstvo že večkrat blatili pred svetom. Kronisti naj se spomnijo na dogodke v Kamniku, ki še niso pozabljeni. G. Orešek je bil najstareši okr. glavar na Kranjskem in mož, ki se ni sramoval svoje slovenske narodnosti. Zato morda pri tajejo veselje Sicer pa upamo, da se s časom pojasni ta za naš politični okraj tako tužni dogodek.

— **St. Vid nad Ljubljano.** Predavanje preteklo nedelje je zopet privabilo toliko poslušalcev, da je bila Cebavova dvorana polna. Predaval je profesor dr. Debevc iz Kranja. V šaljivi obliki nam je pokazal, koliko dobrega zrna imajo v sebi naši domači pregovori. Smejali smo se sicer, saj je bila pustna nedelja, a slišali smo tudi marsikatero, ki je dobro ugriznila. Lepa hvala gospodu profesorju za trud in za zrnice, ki nam jih je izbral iz ljudske filozofije. — Citalnica bo odslej imela zopet vsake nedelje popoldne reden shod v svojih prostorih. V nedeljo se bo razgovarjalo o razdružitvi zakona. Vabijo se vsi člani in prijatelji, da se v obilnem številu udeležujejo teh razgovorov.

— **Otvoritev idrijske železnice** je bila, kakor pravijo, jako slovesna. Navzoče so bile po večem maskare. Kakor je iz naše krajevne zgodovine znano, se je za idrijsko železnico najbolj trudil Dragotin Lapajne, zato je bil baje tudi odlikovan, da je pri otvoritvi izgledal podobno kot dunajski župan. Imel je baje okrog vratu verigo, na kateri je bila velika medalja. Seveda ni vsega verjeti. Tako je gotovo tudi laž, da bi se bili prikazali pri tej otvoritvi dve maski, katerih ena bi bila imela na čelu napis: hranilnica 5000, občina 6000.

— **Občni zbor** „Katoliškega političnega društva za Slovence“ na Koroškem bo 22. t. m. v Celovcu.

Ljubljanske novice.

— **Lj. Javno predavanje.** Prihodnji tork ob pol 8. uri zvečer bo v „Slovenski krščansko socialni zvezi“ predaval g. dr. Leskovar. Vstop vsakemu prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Lj. Občinski svet ima redno sejo** v tork dne 6. marca ob 5. popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu so med drugim poročila; o letošnjih dopolnilnih volitvah za občinski svet, o županovem dopisu, naj bi se že letos začelo zidati poslopje za cesarja Franca Jožefa I. mestno višjo deklitško šolo, o županovem dopisu v zadevi odkupa zgradb, ki so doslej lastnina „Drsalnega društva“ ob ribniku pod Turnom; o ponudbi tovarnarja Maksa Samasse za odkup nekega mestnega sveta na Gradu in glede uravnave njegovega tovarniškega stavišča na Prulah, o dopisu županovem glede stališča, ki naj ga zavzame mestna občina v zadevi državnega prispevka za regulacijo Rožnih ulic, o prevzetju trga pred južno-železnično postajo v mestno eskubo; o prejšnji Lončaričevih dedičev za podrazdelitev parcele št. 198 katastralne občine Sv. Petra predmestje I. del na voglu Resljeve ceste in Slomškovi ulici; o prejšnji Lichtenhurnične sirotišnice za prispevek k napravi nove šolske oprave; o oddaji cesar Franc Jožefove ustanove za realce; o oddaji cesar Franc Jožefove ustanove za učence c. kr. umetno obrtne strokovne šole v Ljubljani; o županovem dopisu glede oddaje izdelave podrobnih načrtov za c. kr. državno obrtno šolo; o županovem dopisu glede podkrovnice in živinozdravnišnice v Ljubljani; o županovem dopisu glede pogodbenja onega zemljišča na gradu, katero je mestna občina kupila od Salezijancev; o zaključnih tabelah mestne klavnice I. 1905; poročilo o županovih nasvetih glede ljubljanskega gradu.

— **Lj. Predavanje.** Dne 2. marca je v „Krščanski ženski zvezi“ predaval g. dr. Jos. Jerše. Govoril je o nadvodvodnji Mariji Stajerski, o materi cesarja Ferdinanda II. Slikal jo je kot vzorno katoliško ženo, ki je trdno katoliško prepričanje že v zgodnji mladosti vcepila svojemu sinu poznejšemu cesarju Ferdinandu II., o katerem je že rekel Gustav Vasa: „Ničesar se tako ne bojim, kakor Ferdinandovih kreposti!“ Njej se imamo mnogo zahvaliti, da v Avstriji lahko katoliško živimo in mislimo. Slikal jo je kot vzorno soprego nadvojvoda Karola in kot vzorno mater dvanaesterih otročičev. Ker je nadvodvodinja Marija tako znamenita oseba v avstrijski zgodovini, bo g. predavatelj prihodnjič nadaljeval svoje predavanje. Predavanje je bilo dobro obiskano.

— **Lj. Med vožnjo je zblaznel.** Danes jutraj je v dolenskem vlaku zblaznel neki neznanec srednje starosti tako močno, da so ga morali v vlaku zvezati. Ko so dospeli v Ljubljano, so ga oddali v dež. blaznico. Nesrečnej je vstopil v vlak v Ribnici.

— **Lj. Umrl** je v hiralnici agent Josip Gerčar star 38 let.

— **Lj. Mladeniči, ki jih zanima telovadba,** se vabijo na velezanimive predavanja, ki bo jutri, v nedeljo ob dveh popoldne v prostorih „Slov. krščansko socialne zveze“. Predava g. Podlesnik.

— **Lj. Ljubljanski turnarji** se menda v predpustu niso dovolj naplesali. Jutri pride plesno veselico na starem strelišču. Na ples so povabljene vse tiste nemškutarice, ki so letos vlekale „ploč“.

— **Lj. Samokres si je kupil, da bi tatu ustrelil.** Ključavničarski vajenec Jakob Brandšteter iz St. Lovrenca je bil v Toeniesovi tovarni v prav dobrem glasu, vsled česar so ga pustili, da je brez nadzorstva pospravjal pisarne. Brandšteter je to priliko izkoristil in je prišel z nekimi kjuči odpirati miznice in krasti denar. Tako je ukradel delovodju g. Jakobu Hutterju enkrat 50 kron, drugič 30 kron in tretjič pa 6 kron. Gospodu Gabrijelu Brinšku je ukradel 2 kreni gospodični Mariji Škrjančevi pa 10 kron. Sumili so takoj, da drugi ni mogel pokrasti, kakor Brandšteter. Ko so ga prijeli, je tatvino priznal. Pri njem so dobili tudi samokres in povprašan čemu je kupil samokres, je odgovoril, da bi ustrelil tata, ako bi prišel k njemu krast. Tu je imel najlepšo priliko, da bi bil sam sebe ustrelil. Mladega tatu so oddali policiji, ki ga je zaprla.

— **Lj. Nepopoljšljiva tatica.** Predvčerajšnjim je aretovala policija na jubilejskem mostu 26letno Ivano Ponikvarjevo iz Žale pri Legatcu zaradi prepovedanega povratka. Dolžijo jo tudi, da je pokradla posestnici Mariji Dolinarjevi v Mengšu več obleke in uro. Oddali so je deželnemu sodišču.

— **Lj. Tamburaško društvo** so ustanovili v Novem Vodmatu pri Ljubljani z imenom „Klub tamburašev Vodmatu“. Pravila predložijo v kratkem deželni vladi v potrjenje.

— **Lj. Pogreša** se od 28. m. mes. umobolni Andrej Janežič rojen 1841 l. v Trzihu, ki je bil že leta 1885 kot tak v tukaj. belnišnici. — Ker ni bil popolnoma zmešan je opravljal hišna dela. Sumi se, da je Janežič zabredel v Ljubljano.

— **Lj. 2 para črevljev** je pred nekaj dnevi nekdo pozabil v trgovini g. Fran Stupica na Mar. Ter. cesti.

— **Lj. Predpustna kronika.** Ta predpust je bilo v Ljubljani 343 raznih veselic. V „Narodnem domu“, „Unionu“, v kazini in na starem strelišču je bilo 27 večjih veselic in maskarad. Mestna občina je dobila za vse veselice licence 1801 krono, katera svota je pripadla ubožnemu zakladu.

— **Lj. Na policijskih oglasih** je razstavljena slika nekega Hermana Mayerja, ki je trdil Weiss na Dunaju poneveril za 50.000 briljantov in pobegnil.

— **Lj. Izprememba posesti.** Posestvo bivšega orgljarskega mojstra Goršiča v Trnovem je kupil velespoštovani posestnik g. Karol Kačar za 13.000 K.

— **Lj. Meteorološko mesečno poročilo.** Minoli mesec svečan je bil srednje tople in precej moker. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 2,2 stopinji, ob dveh popoldne 25 stopinj, ob devetih zvečer 0,1 stopinja, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 0,1 stopinje, za 0,3 stopinj nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo 731,8 mm kot srednji zračni tlak tega meseca, za 4,2 mm pod normalom. — Mokrih dni je bilo 13; padavina, dež in sneg znaša 815 mm. — Megla je stala zjutraj petkrat; med vetrovi je prevladoval jugovzhodni. — Tekočega meseca suša pride luna 18 v zemljino obližje.

Razne stvari.

Najnovejše.

Vojaške vaje 14. armadnega zbora se vrše letos v Pusturški dolini.

Avtomobilska banka je osnovana zadnji čas v Parizu. Kdor si ne more sam kupiti avtomobila, dobi v ta namen posojilo od banke in si ga tako lahko omisli.

Stirje umori v predpustno zabavo. V Rodde na Vestfalskem so vrgle v vodo maske, ki so se udeležile karnevala, štiri delavce. Trupla so potegnili že mrtva iz vode, medtem ko so maskirani zločinci ubežali.

Cudna svatba. V Ženevi se je poročila te dni neka mladenka, ki nima ne rok ne nog. Kazali so jo v nekem muzeju in tam se je tudi zagledala v nekega mladeniča-uslužbenca. Ženin jo je nesel na rokah v cerkev in jo držal tam ves čas tako, ter jo potem odnesel na svoj dom. Zdaj pojde z njo po svetu in jo bo kazal za denar.

Ura mehiškega cesarja Maksa se je prodala — kakor poroča

„Piccolo“ — v Madridu v zastavljalnici na dražbi. Ura je žepna in zlata in najbrže tista, ki jo je dal cesar pred usmrtnitvijo abe Fischerju, naj jo izroči Charlotti. Kupil jo je neki tujec za 1700 K.

— **Ogromna globa radi pomanjkljivega kolkovanja.** Pariško civilno sodišče je obsedilo nove panamsko družbo, da mora za vse spise svoje pravde proti kolumbijski vladi plačati predpisani kolkovni davek; v nasprotnem slučaju se jej odmeri globa v znesku 13 in pol milijonov frankov.

— **Statistika enomesečne ruske revolucije.** Iz Peterburga poročajo, da je bilo prisiljenih do 7. februarja 78 časopisov, da prenehajo za vedno ali samo začasno izhajati. Na 62 krajih je bilo zapovedano obsedno stanje. Vled političnih prestopkov je bilo zaprtih v Peterburgu 1716 oseb. V 17 mestih so ustanovili začasne ječe. 2000 poštnih in brzojavnih uradnikov je bilo odpuščenih. Škoda, ki so jo napravili seljaški nemiri znaša 120 milijonov rubljev.

— **Mandžurija povojški.** Po Mandžuriji ocenjujejo sedaj vse stvari, ki so bile vničene v vojskem času in plačujejo prizadetim posestnikom odškodnino. Cena blaga je po vojski zelo nizko padla. Konji so na prodaj po 4–5 rubljev, najboljši po 12 do 20. Hunhuži se še vedno klatijo okoli in vrše svoj reparski posel. Pošteni prebivalci imajo z njimi vedne boje. Hunhuži krađejo otroke in zahtevajo zanje potem odškodnino.

— **Fonografi pri volitvah.** Pri zadnjih volitvah na Angleškem se je poslužil neki kandidat fonografa, da je na ta način lahko na več krajih s svojim glasom nastopal. Pravijo, da se je stvar dobro obnesla.

— **Volilna pravica in osel.** Znani pisatelj M. H. Flürschein v zadnjem zvezku „Oesterr. Rundschau“ zagovarja volilni sistem, ki je vpeljan v Tasmaniji. Polemizira proti temu, da bi se pri določilu volilni pravici ozirale na davčni cenzus ter spominja na Benjamina Franklina, ki je stavil sledeče vprašanje, ko se je v Zedinjenih državah ameriških razveljal boj o tej zadevi: „Recimo, da imamo volilno pravico, ako imamo 100 dolarjev premoženja. Imam li osla, ki je vreden 100 dolarjev, morem glasovati; ako pa pegine, ne smem več. Kdo ima torej volilno pravico: Jaz ali osel?“

Iz slovanskega sveta.

— **sl. V Jajcu** v Bosni zgrade hrvaški dom „Tomašević“.

— **sl. Cirilica v Bosni.** Bosanska vlada je izdala naredbo, v kateri se cirilici priznava isto mesto tudi v uradnem dopisovanju, kakor latinici.

— **sl. Nov Tolstojev roman.** Lev Tostoj je dovršil svoj novi roman „Zidanje stolpa“, ki izide v kratkem času. V romanu opisuje Tolstoj današnje ruske razmere in jih primerja z zidanjem babilonskega stolpa.

— **sl. Hrvaško časnikiarstvo.** Kakor se čuje, dobi glavni urednik Hrvatsva g. Milan Hok župnijo v Kašini. Glavni urednik „Hrvatstva“ postane dosedanj glavni sodruknik g. dr. Milobar.

Avstrijske in črnogorske vojne priprave.

Dejstvo je, da se Črna gora naprej in naprej oborožuje in pripravlja. Avstrija motri te vojne priprave, ki so očitno naperjene proti naši monarhiji, ter tudi s svoje strani dela vse, da se zagotovi. Črna gora je mnogo pridobila s tem, ker je pred kratkim sprejela v armado nekdanjega avstrijskega topničarskega nadporočnika, ki je bil odpuščen iz avstrijske armade. Ta častnik je bil peveljnik nekoliko ketorskih utrdb, pa radi tega zelo dobro pozna utrdbe v Boki Kotorski. Ko je bil odpuščen iz avstrijske vojske, se je obrnil na Črnogoro in tam služi sedaj v družbi z laškimi častniki kot stotnik v topniškem naučnem bataljonu. Bil je več let častnik pri 5. topniškem polku, ki je namješčen v Boki Kotorski. Ker je večkrat zapovedoval v utrdbi Krivošije ter v notranji in zunanji luki, je ta vrlo inteligentni častnik imel dosti prilike, da prouči utrdbe. — Kakor znano je splojen Bar potom brezličnega brzojava s Italijo. Sedaj so napravili Marconijeve postaje tudi v Podgorici in na Cetinju ter je cela dežela zvezana z brezličnim brzojavom. Barska okolica je velike važnosti radi tega ker vsled nizke obali, zelo pripravna za izkrcavanje čet. Iz Bara vodijo tudi dobra pota v notranjo Črnogoro. Važno je tudi, da so naučni bataljoni zadnji čas imeli večkrat vaje in dejstvo je, da so bili pri teh vajah navzoči višji laški častniki V Baru se 18. februarja zopet izkrcali več Krupovih topov, ki so jih že rabili v Skadru — Črnogorske oblasti so odredile, da se nesmejo več izdajati potni listi za Ameriko onim moškim osebam, ki so sposobne za vojsko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Budimpešta. 3. m. Kraljev komisar Rudnay je danes suspendiral avtonomije budimpeštanskega komiteta Rudnay je prišel dopoldne v poslopje komitatovo in to naznanil uradnikom. Sporočil je tudi, da je do sedanjih podžupan Benicky umirovljen in da je imenoval novega podžupana. Uradnikom je dal rok 48 ur, da se premislijo, ako hočejo biti poslušni novemu podžupanu. Renitentnim uradnikom je Rudnay zagrozil z najstrožjimi kaznimi. Novi podžupan je brzojavil vsem mestom v komitatu spremeni situaciji. S suspendiranjem avtonomije preneha tudi delovanje municipalnega odbora.

Budimpešta, 3. marca. Košut izjavlja v listu „Budapest“, da vlada dela na vse načine na to, da bi razdružila duhove in izzvala na silovit odpor. A samovoljci ne smejo pretrpeti mirnosti Madjarov. Pozivlja narod, naj vstaja v mirnem odporu pri plačevanju davkov in dajanju novincev. Tako je mogoče priti do cilja brez nasilja.

Budimpešta, 3. marca. Minister trgovine namerava reško luko tako razširiti, da bo zavzela ugledno mesto v svetovnem prometu.

Budimpešta, 3. marca. Ministrstvo hoče ustanoviti posebno sodišče za tiskovne stvari.

Kološvar, 3. marca. Ko je došel sem poljedelski minister Feilitzsch, da obišče svojo rodbino, ga je sprejela množica na postaji z „Abzug“-klici. Ko se je v kočiji peljal skozi mesto, so metali nanj kamenje.

Trenčinski Sv. Martin, 3. m. Sodišče je dalo prijeti pruskega poročnika, grofa Otena Neuhaus Kormone, ki ga sumijo, da je zastrupil vdovo Benitzky, teto svoje žene, ki je pretekli dne naglo umrla. Obdukcija je dognala, da je zastrupljena z arsenikom. Premoženja je imela 2 milijona, a je Neuhaus zapustila le 40.000 K. Bil je 3 leta vojaški inštruktor na Kitajskem in vojni dopisnik.

Opatija, 3. marca. Minister Kristoffy je došel sem in bo ostal tu osem dni.

Trst, 3. marca. Upravni odbor „Lloyd“ je sklenil povišati plače uslužbencem nižjih kategorij.

Trst, 3. marca. Najslabše plačanim kurjačem se s 1. majem zboljšajo plače.

Lviv, 3. marca. Radi včerajšnjih demonstracij na vseučilišču senat ni zatvoril vseučilišča. Predavanj danes ni, ker se vse dverane take opustošene, da se morajo popraviti.

Dunaj, 3. marca. Srbska odposlanca sta izročila avstrijski vladi predloge Srbije za trgovinsko politični provizorij. Avstrijska vlada odgovori danes.

Dunaj, 3. marca. Komaj se je pred tednom ponesrečil atentat na drž. pravdnika pl. Gerezyja, ki je dobil z dinamitom napolnjeni peklenski stroj, že sta dobila dr. Misere in deželni odbornik Bielohlavek pretilni pismi. Bielohlaveka pisec pozivlja, naj še danes položi 100 gld. na gotovi prostor, sicer naj pričakuje najhujšega.

Peterburg, 3. marca. Vesti o atentatu na kitajsko carico, so neresnične.

Peterburg, 3. marca. Petrov še dalje očita Gaponu peneverjanje in zahteva, da se kot priča zasliši tudi Witte, ki mu je izročil denar.

London, 3. marca. Londonski lord-major naznanja, da je otvoril pobiranje darov za stradajoče Japonce.

London, 3. marca. Angleški kralj se je vkrcal. Njegova ladja odplove jutri.

Berolin, 3. marca. V Nemčiji so velike povodnji.

Tiflis, 3. marca. Tu se bo vršil kongres Mohamedancev in Armencev, da se napravi zopet mir v deželi.

Varšava, 3. marca. Policija je prišla 466 članov ustavne stranke. Pri preiskavi so našli fond 600.000 rubljev, ki je zaplenjen.

Očakov, 3. marca. Govori Šmidtovih zagovornikov so naredili silovit vtisk. Tudi Smidt se je še sam zagovarjal. Državni pravdnik ni predlagal nobene smrtne kazni.

Pariz, 3. marca. Danes med Francosko in Angleško v veljavo stopivša po-

godba radi Nevih Hebridov ne obsega delitve otočja, nmpak le ureditev sodišč in sporov med angleškimi in pariškimi naseljenci.

Pariz, 3. marca. Sodišče je včerajšnje demonstrante po cerkvah obsodilo na 15 dni do 3 mesece v zapor.

Tokio, 3. marca. Ministrski svet je predlog, da tekom petih let vlada pokupi vse železnice. Minister notranjih zadev. Kato je odstopil

Berolin, 3. marca. V Tamerforsu so delavci izročili policiji neko ženo, katera se je v Helsinforsu udeležila vlema v endotno filijalko ruske drž. banke.

Sundsvall (Svedsko), 3. marca. Pr Hoparanda so neznani zlikovci napadli poštni voz, kondukterja umorili in oropali 70.000 K

Sofija, 3. marca. Protektorat nad jugoslovansko razstavo je prevzel bolgarski knez Ferdinand.

Berolin, 3. marca. Pri cesarju je bil dine, h kateremu so bili povabljeni tudi štiri židje.

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm						
Dan	Čas opa- sevanja	Stanja bore- metra v mm	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi	Nabe	Padevina v 24. urah v mm.
2	9. zveč.	732.1	7-0	sl. svzh.	obl.	00
3	7. zjutr.	732.8	5-1	"	del. jasno	
	2. pop.	738.1	6-0	moč. jvzh.	sk. obl.	
Srednja včerašnja temp. 5.6°, norm. 1.5°.						

Borzna poročila. Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 2. marca 1906	Denar	Blago
Založbeni papirji.		
4% majeva renta	99.95	100.15
4% srebrna renta	99.95	100.15
4% avstrijska kronska renta	100.05	100.25
4% zлата renta	118.20	118.40
4% ogrska kronska	95.15	95.35
4% zлата	113.40	113.60
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.00
4% posojila mesta Split	100.65	101.65
4% Zader	100.00	100.00
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.40	101.40
4% češka dež. banka k. o.	100.00	100.20
4% ž. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pošt. kom. k. o. z 10% pr.	106.30	107.30
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.10
4% hip. banke	100.00	100.50
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.00
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/2	316.00	318.00
4% avstr. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00

Srečke	195.50	197.59
Srečke od 1. 1860 1/2	289.00	290.00
1864	168.75	160.75
tziske	291.25	301.25
zem. kreditne I. emisije	295.00	305.00
II.	260.00	288.00
ogr. hip. banke	100.00	108.00
srbske a frs. 100.00	149.35	150.35
turske	24.75	26.75
Basilika	475.00	485.00
Kreditne	78.00	84.00
Inomoške	91.00	99.00
Krakovske	60.00	66.00
Ljubljanske	51.50	53.50
Avstr. rud. križa	32.25	34.25
Ogr.	58.00	64.00
Rudolfove	71.50	77.50
Salcburške	530.00	540.00
Dunajske kom.		

Delnice	126.40	127.40
Južne železnice	676.00	677.00
Državne železnice	1634.00	1644.00
Avstr. ogrske bančne delnice	667.75	668.75
Avstr. kreditne banke	786.75	787.75
Ogrske	246.00	246.50
Zivnostenske	660.00	668.00
Premogokop v Mostu (Brüx)	536.25	537.25
Alpinske montan	2638.00	2648.00
Praške žel. ind. družbe	537.00	538.00
Rima-Murányi	270.00	274.00
Trbovlske premog. družbe	566.00	570.00
Avstr. orožne tovr. družbe	157.00	159.00
Češke sladkorne družbe		

Valute	11.35	11.39
C. kr. cekin	19.11	19.13
20 franki	23.50	23.55
20 marke	23.96	24.04
Severains	117.325	117.525
Marke	95.60	95.80
Laški bankovci	251.00	252.00
Rublji	4.84	5.00
Dolarji		

Pisarniška moč

popolno zmožna knjigovodstva in slovenske ter nemške korespondence se sprejme takoj pri mizarški zadrugi v St. Vidu n. Ljubljano.

Na začetnike se ne bo oziralo. — Ponudbe naj se pošiljajo „Zadružni zvezi“ v Ljubljani. 476 1-1

Tržne cene v Ljubljani

Tedensko poročilo

od dne 26. febr. do 3. marca

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1.48	100 kg pšen. m. št. 0	29.70		
" II. v.	1.18	" " " " " 1	29.40		
" III. v.	1.20	" " " " " 2	28.80		
Telečje meso	1.60	" " " " " 3	27.40		
Prasijce sveže	1.60	" " " " " 4	26.40		
" prek.	1.28	" " " " " 5	24.20		
Kostrunovo meso	1.28	" " " " " 6	22.00		
Kozljč	1.20	" " " " " 7	18.00		
Maslo	2.20	" " " " " 8	17.00		
" surovo	2.00	" " " " " 9	17.00		
Mast prasijca	1.60	" " " " " 10	35.00		
Slanina sveža	1.54	" " " " " 11			
" prekajena	1.60	Fizol, liter	28.00		
Salo	1.70	Grah,	30.00		
Jajce, tri	2.00	" " " " " 12	40.00		
Mleko, liter	1.16	Kaša,	22.00		
" posneto		Ričet,	14.00		
Smetana sladka, lit.		" " " " " 13			
kisla,		Pšenica	18.50		
Med, kg	1.20	Rž	6.00		
Piščanec	1.50	Ječmen	16.00		
Golob	60.00	Oves	18.00		
Raca	2.00	Ajda	16.00		
Gos	6.00	Proso, belo	12.00		
		" navadno	17.00		
		Koruza	16.00		
		Krompir	5.40		

Lesni trg.

Drva, trda, m³ od K 12.00 do K 14.00

" mehka, " " " " " K 9.00 " " "

Trg za seno, slamo in steljo.

Seno, 100 kg od K 6.50 do K 7.00

Slama, " " " " " K 7.00

Rogaški „Styria“-vrec

Zdravilna voda proti Zdravniško oteklini v želodcu in krčem, Brighthovemu priporočena! Izborni vnetju ledvic, katarom v grlu in krljlu, vžledcu in črevih, diatezi, zaprtju, učinkini! 2015b 1-1 boleznih na jetrih itd.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob nenadni smrti našega ljubljene, nepozabnega sina, oziroma brata, svaka in strica, gospoda

Josip Orešek

c. kr. okrajnega glavarja v Krškem in c. kr. nadporočnika v rezervi

kakor tudi za darovane krasne vence in premnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku v Brežicah inv Ljubljani izrekamo vsem preserčno in najtoplejšo zahvalo. Posebno nam je čast zahvaliti se vsem velečenjem gospodom uradnikom v Brežicah, Krškem in Ljubljani, slavnim pevskim društvom v Brežicah, Krškem in Račečah za mnoge ganljive žalostinke pred mrtvašnico in na kolodvoru v Brežicah, ter na kolodvoru, v cerkvi sv. Krištofa in ob gomili v Ljubljani, ter slavnim meščanski gardi, slavnemu pedagoškemu društvu in slavnemu gasilnemu društvu v Krškem.

Ce kdo naših cenjenih prijateljev in znancev pomotoma ni prejel obvestila o smrti, naj nam blagohotno oprost!

V Ljubljani, dne 3. sušca 1906.

471 **Zalujoci ostali.**

Pozor lovci! Naprodaj sta dva lovska psa.

Pes in psica. Čista angleška pasma „Spaniel“. Pes je bil že večkrat odlikovan. Najmanjše vrste „Vorstehhund“.

415 3-2 Naslov pové upravništvo.

Preč. cerkvenim predstojništvom!

Priporočamo kot najcenejši, a elegantni tlak za cerkve, zakristije, veže, kuhinje in hodnike, krasne

mozaične plošče

iz cementa v raznih barvah (do 5) in okusnih vzorcih po K 3-6 loco Ljubljana za 1 m². Imam tudi eleganten trotoar za pred in okoli hiše in cerkva. — Krasni so pokopališki križi iz imitiranega marmorja. 463 4-1

Sl. cestnim odborom in podjetnikom priporočamo zalogo cementnih cevi (6, 10, 15, 20, 25, 30, 40 cm notr svetlobe) po jako ugodnih cenah, miljne kamne, raznovrstne stopnjice, podboje (bargerje), oklepe za okna itd.

Gg. kmetovalcem nudimo poleg imenovanega strešno cementno opeko, korita za prašice (od 6 K naprej), grobne okvirje in spomenike iz cem. marmorja, 6 centimeterske cevi (1 m po K 120) za napeljavo vode mesto drugih železnih in lesenih cevi pri vodovodih, podstavke za pred vodnjake in drugo cementno blago.

Andrej Zajec,

cementarna na Pešati, pošta Dol p. Ljubljani.

Ceniki in vzorci v naravi na zahtevo!

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše blage matere, oziroma stare matere, sestre in tašče, gospe

Ane Jarc roj. Petrič

izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo. Osobito pa se zahvaljujemo na mnogobrojni udeležbi pri pogrebu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem od blizu in daleč, prečastiti duhovščini in preškemu gospodu nadučitelju za ganljivo petje.

Ako kdo naših cenjenih prijateljev in znancev pomotoma ni prejel obvestila o smrti, naj nam blagohotno oprost!

Medvodah, dné 3. sušca 1906.

483 **zalujoci ostali.**

Trgovskega pomočnika

in enega

vajenca

sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom v večjem kraju na Dolenjskem. Poundbe pod A. B. 319 10-9

Kdor želi kupiti izvrstno, naravno črno in belo vino ter refoško

za buteljke, naj se izvoli obrniti na posestnika in trgovca **Sime Defar** v Tinjanu pri Pazinu, Istra. 417 6-3

Korespondence in računstva vešč

uradnik

išče primerne posla za eno, dve ali tri ure na dan. 455 2-2

Ponudbe pod a + b upravništvu tega lista.

Krojaški pomočnik

star 18 let, želi vstopiti v službo. Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 473

Radi preselitve se prav ceno proda še prav dobro ohranjena 467

salonska garnitura

istotako velik aparat za telovadbo. Več se izve na Kongresnem trgu štev. 16, I. nadstropje ok 9. do 3. ure.

Čevlji

se kupijo kot znano najbolje kakovosti v

prvi in največji črevljarni na Kranjskem

Fran Szantner, Ljubljana

ki izda tekom meseca marca povodom 30 letnice obstoja trgovine velik ilustriran cenik, na katerega se opozarjajo že naprej vsi zainteresirani. 482

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Podružnica iz Berlina.

Od nedelje 4. marca do vštete sobote
10. marca 1906: 466 2-1

Bolivija

z velikanskimi pragozdi in
slapovi.

! Posojilo!

Ali bi se našel tako dober človek, da
bi posodil na eno ali dve leti

12.000 kron

po 6%?

Dotični se lahko prepriča, da se na-
hajam sicer v dobrem stanu, kjer bi se pa
stan s tem posojilom lahko gmotno zboljšal,
potrebujem dotične vsote. Vse drugo pismeno.

Pisma prosim poste restante, Ljubljana
„št. 12 T“. 426 2-2

5 kron! Brez konkurence
v tej kvaliteti!

Prva švicarska
sistem Roskopf pa-
tent remont. ura s
sidro z masivnim
solidnim antima-
gnetičkim kolesjem
na sidro, pristno
emailiranim kazališčem
(ne papirnato) z var-
stveno ploombo za-
varovano pristno ni-
kelastim okovom.
Šanir-pokrovom čez
kolesje, 36 ur idoca
(ne samo 12 ur) z okra-
šenimi in pozlačenimi
kazalci, natančno re-
gulirana, s 3 letnim pi-
smenim jamstvom, ko-
mad K 5-—, s sekund-

nim kazalcem K 6-—, v pristno srebrnem okovu
brez sekundnega kazalca K 10-—, s sekundnim ka-
zalcem K 12-50.

Zamena dovoljena ali pa se vrne denar brez
odbitka.

Razpošilja po povzetju 175 10-6

prva tovarna ur **Hanns Konrad**
v Mostu (Brux) št. 1157. (Češko.)
Bogato ilustr. ceniki z nad 1000 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

Prima trboveljski in dolenski
kosovni premo

kakor tudi orehovnik in grušč, za
gospodinjstvo in industrijo, nasek-
ljana mehka in trda drva, priporoča
po nizki ceni zaloga premoga

475 7-1 **Josip Paulin**
v Ljubljani, Nova ulica št. 3.

Pozor!

Preselitev trgovine.

Pozor!

Slavnemu p. n. občinstvu ter velenje im odjemalcem, ki so mi doslej izkazovali svoje
obilno zaupanje, si usojam najljubše naznaniti, da sem se preselil s svojo trgovino v svojo

lastno hišo

ter trgovino vsestransko razširil in založil z najrazličnejšim, najboljšim in najsolidnejšim blagom.
Potrudil se bom, da vsestranski zadovoljim vse svoje odjemalce, ter prosim, da se mi
dosedanje zaupanje ohrani v najobilnejši meri tudi v novem prostoru.

Velespoštovanjem

MATEJ OREHEK,

trgovec in posestnik v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26.

Štev. 3253.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službe

477 3-1

okrožnih zdravnikov

1. v Grosupljem, 2. v Senožečah in 3. na Trati.

Z vsako teh služb je združena plača 1600 K in aktivitetna dokada 200 K.
Prosilci za te službe naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru
do 1. aprila 1906 ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške
prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki
bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 1. marca 1906.

Delikatesa

414 3-1

je pristni dunajski

rženi in pristni s siratko umešeni kruh

ki ga najtopleje priporočam velenjenemu ljubljanskemu kupu-
jočemu občinstvu kot vsakdanjo potrebščino, ki se v moji pe-
karni izdeluje vrlo snažno, in prosim, da poizkusite odlični okus
tega mojega izdelka.

Jean Schrey-Jeva pekarna Ljubljana, Gradišče.

A 1 748 5

91

Razglas.

Dne 1. novembra 1905 zamrli župnik Sv. Petra v Ljubljani, gospod
Martin Malenšek hranil je nastopne vložne knjižice, ki ne spadajo v
zapuščino:

I. Kranjske hranilnice v Ljubljani:

1.) Vložno knjižico štev. 227769 glasečo se na ime Reza Vrhovnik z
vlogo 114 K.

2.) Vložno knjižico štev. 267564 glasečo se na ime Ernst Schwarz z
vlogo 200 K.

3.) Vložno knjižico št. 244727 glasečo se na Briceljevi otroci z vlogo
400 K.

II. Vzajemnega podpornega društva v Ljubljani:

4.) Vložno knjižico štev. 66 glasečo se na ime Marija Muzlovič z
vlogo 80 K.

5.) Vložno knjižico štev. 1850 glasečo se na ime Ivan Dodič z vlogo
92 K 30 h.

III. Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani:

6.) Vložno knjižico štev. 992 glasečo se na ime Andrej Ambrož z
vlogo 60 K.

Lastniki teh knjižic se pozivljajo, da se glede izvade istih oglasé tekom
14 dni pri podpisani sodnji ali pa pri c. kr. notarju gosp. Aleksandru
Hudoverniku v Ljubljani, ker bi se inače dotičnikom postavili oskrb-
niki in knjižice kot nov kuratelni sklad obdržale v depozitu.

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani, odd. I.

dne 23. februarja 1906.

468 1-1

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ce-
lini ter je velika tovarna srebrnine
prisiljena, oddati vso zalogo zgolj
proti majhnemu plačilu delavnih moči.
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
šiljam torej vsakomur sledeče predmete
le proti temu, da se mi povrne

(gld. 6'90 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih no-
žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic is
anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedlinih
žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih
žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čajšč za pod-
klado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. slapalnice za sladkov.
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'90.

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6'90. Ame-
ricansko pat. srebro je znano, je skozi
in skozi bela kovina, ki obdrži boje
srebra 24 let, za kar se garantuje. V
najboljši dokaz, da leta inserat ne te-
melji na nikakršni slepariji, zave-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo
blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovanjska in priložnostna darila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v

87 8

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr.
19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-

veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako

zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako

koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

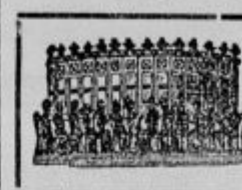
Kamil Böhm, okrožni in tovarniški skrivnik.

S posilnim namiznim orožjem sem zelo zado-

dvojen. — Mihael Kovačević, ravnat. pomočn. uradov

dež. pri vladi v Sarajevu. — Sarajevo 22. okt 1904

Panorama Kosmorama

v Ljubljani

Dvorni trg št. 3,

pod „Narodno kavarno“.

—O— 464

Od nedelje 4. marca do vštete
sobote 10. marca 1906:

**Dežela in ljudstvo južame-
riške ljudovlade Paraguai.**

Od srede 7. marca do 25. marca 1906

se bo **razprodajal** ostanek zaloge manufaktur-
nega in modnega blaga tvrdke A. Primožič, Resljeva cesta 3
na drobno za vsako količnikaj vsprejemljivo ceno.

V prvi vrsti so v zalogi še mnoge vrste blaga za obleko za dame in gospode,
platno, preproge, bluže in pomladni paletoti za dame kakor tudi velika mno-
žina različnih ostankov.

V svrhu priprav za znižanje cen za to **zadnjo prodajo** bo **trgovina zaprta**
5. in 6. marca.

Prodajalniški lokal **se dá takoj v najem** in se lahko odda **že s 25. marcem.**

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri **želodčnih boleznih**, ublažujejo **katar**, urejujejo **izmeček**, odpravijo **naduho**, **bolečine** in **krče**, pospešujejo in zboljšujejo **prebavo**, čistijo **kri** in **čreva**. **Preženó velike** in **male gliste** ter vse od **glst** izhajajoče bolezni. Deluje izborno proti **hripavosti** in **prehlajenju**. Lečijo vse bolezni na **jetrih** in **slezeh** ter koliko in **ščipanje** v **želodcu**. Odpravijo vsako **mrzlico** in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na **maternici** in **madroni** ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni **meščanski** in **kmečki hiši**. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer **franko** dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.—60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
3 ducate (36 steklenic) 11.— K.

Imam na tisoče priznanih pisem, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. **Ivan Barentinčič**, učitelj; **Janko Kisur**, kr. nadlogar; **Stjepan Borčić**, župnik; **Ilija Mamić**, opankar; **Zofja Vukelić**, šivilja; **Josip Seljanić**, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb**, Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka. 281 20—4

Zdravje je največje bogastvo!

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem **otvoril**

nožarsko delavnico in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarpami in drugimi v nožarsko obrt spadajočimi potrebščinami.

Poprave in vsakovrstna brusaška dela se izvršijo točno. Na zahtevo se tudi **poniklja**.

Za dobrohotno podporo se najtopleje priporoča

36 18

ANTON LEBEN, nožar, Stari trg 15.

Upravništvo meščanske korporacije v Kamniku

daje najkasneje s 1. junijem t. l. sledeča posestva v najem:

1. **Turistovsko hišo v Bistrici**, dalje posestvo pri izviru Bistrice, tako zvano Uršičevo kolonijo, obstoječe iz hiše z gospodarskim poslopjem, s pravico do potrebne paše in krme za 2 goveji živini; 2. dalje se daje z imenovanim dnem v najem **mlin in žaga** v Stahovci, eno uro od Kamnika, brez ali z k temu spadajočim zemljiščem.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo do 25. marca t. l. upravništvu meščanske korporacije v Kamniku.

434 2—2

Anversa New York

86 52—9

Najcenejša pot za zdaj!!

„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Hitra in varna vožja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v **Kolodvorskih ulicah št. 41** od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. — Naši parniki Finland, Kronlad, Vaderland, Zealand vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito. **Uljudnost, snaga in zdrava hrana** je na njih pri nas prvo in zlatje. **Red Star.**

Pozor! Čitaj! Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in **slavonska zel**, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

10 ducatov) 10 K. — Manj kot 12 steklenic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti in grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slinje ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah (sušici). **Cena** je sledeča (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 3 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj kot dve steklenici se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

2149 20—18

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 108, Slavonija.

Čitaj! — Naroči! — Ne bo ti žali!

„The Gresham“

zavarovalnica za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselastrasse 1, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dné 31. decembra leta 1904 K 216.505.894.39
Letni dohodki na premijah in obrestih v letu 1904 „ 32.391.311.51
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za vzvratna nakupila itd. od družbinega obstoja (1848) „ 491.748.857.43
Tekom leta 1904 je družba izpostavila 5803 pogodb z glavnico „ 46.087.478.74

Kot varščino za avstrijske zavarovance je vlada priznala naslednje vrednosti:

Zaloga družbe pri c. kr. državni centralni blagajni na Dunaju je znašala K 26.416.938.10 nom
Posestvo na Dunaju „ 1.050.000.—
Posestvo v Pragi „ 490.000.—
Izplačana posojila zavarovancem „ 3.840.249.38
K 31.797.187.48

Načrte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba zavarovalne pogodbe, kakor tudi ponudbene obrazce daje brezplačno

Glavni zastop za Kranjsko in Spodnje Štajersko v Ljubljani na Franc Jožefovi cesti 17 pri **GVIDONU ZESCHKO**.

NB. Tu se sprejme tudi izvedeni potovalec in zastopniki.

1723 12—7

Naznanilo.

Od ponedeljka, dné 5. marca t. l. naprej prične se

razprodaja

v konkurzno maso **Antona Tratar** Marije Terezije cesta št. 11. (kolizejum) spadajočega špecerijskega blaga in osobito kuhinjske posode. — Po zelo znižani ceni. — **Takoj se proda** nekaj pohištva in praznih posod, zabojev, moke, masti i. t. d.

Natančnejša pojasnila poda odvetniška pisarna dr. **Frana Počeka**, Ljubljana Stari trg 30.

Ravno tam se sprejme takoj

zanesljiva blagajničarka.

Prednost imajo one, ki so večje strojepisja.

452 3—2

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate **kazule** v vseh liturgičnih barvah, **pluvijale**, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatega veze nju. — Izdeluje tudi **bandera** in **baldahine** ter izvršuje vsakovrstno **cerkveno perilo** iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Frenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

239 26—29

2291 78

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskompteje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

J&S Ekskompt in inkasno menio. 785

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

J&S Borzna naročila. 786

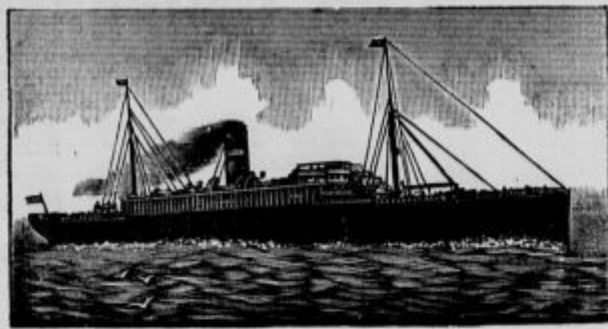
Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

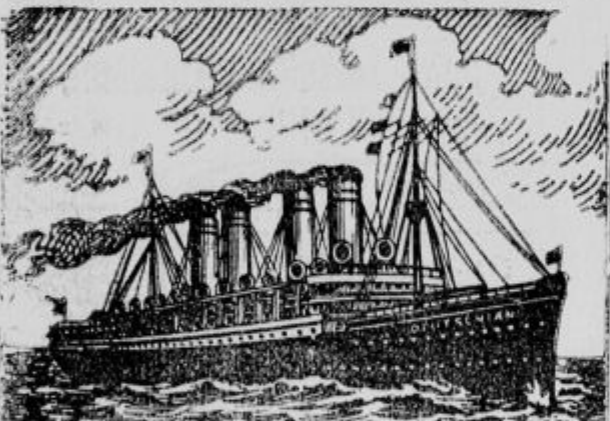

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

118 52-9 (na dvorišču).

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Izvrstna prilika potovanja v
AMERIKO je danes
čez
HAMBURG

z najnovejšima parobrodoma, s katerima je
sigurnost vožnje najpopolnejša ter zibanje
parobroda skoraj popolnoma prepuščeno. Še
več povejo številke, obsežnosti novih par-
nikov, katera se imenujeta.

prvi: **Amerika** 690 čevljev dolg, 74 ši-
rok, 53 globok,
nosi 22.250 ton,

drugi: **Kaiserin Augusta Victoria**
nosi 25.000 ton,

torej vsaki še enkrat večji, kakor danes veliki
parniki, ki obsegajo samo po 8.—12.000 ton.

Vožnja preko oceana samo 7 dni.
Potniki odhajajo v ponedeljek, torek
in četrtek vsakega tedna iz Ljubljane.

Na željo pošilja natančni poduk brezplačno zastopnik
Hamburg-Amerika Linie

FR. SEUNIG, Ljubljana

1928 52-24 Dunajska cesta 31.

Stavbeno, umetno in konstruk-
cijsko ključavničarstvo.
Hidralične vidre in sesalke
Josip Weibl
J. Spreitzer-ja nasl.
LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priloga se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov: žitno omrežje na stroj, obhajilne mlze, ograje na mirodvoru
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelo-
vode, železna okna, železne stole itd.
Specijaliteta: valjčoni zastori in solnčne plošče po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi
oporami brez vijakov.

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.

Zaloga čevljev
Julija Štor v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tenis in prisilnih
golsserskih gorskih čevljev.

Elegantna,
skrbna izvršitev
po vseh cenah.

771 52-48

Berite!

Pozor!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“ iz
Bremena
v
New-York
s cesarskimi brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 1663 52-29

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se ti-
kajoča pojasnijo točno in brezplačno. Postrežba pošena rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ari-
ona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

odpisana ima v zalogi najraznovidnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

eploh vas, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vazenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštano po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih
esirati na domačo tvrdo ter ne vvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo
ceno, zastrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2189 26-10

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

6 mesecev na poizkušnjo!
3 mesece kredit! Popolno zastopni!

in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
tvrda ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 2148 20-15

v popolno zadovoljnost
svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
rikansko, antimagnetičsko, sistem

Roskopf-patent-rem. uro
s sidrom št. 99
s plombo

Samo
fl. 2.—
z
verzičlo
in fute-
ralom.

v črnem imit. jeklen. ali ni
kelnatem okrova, pat. email
kuzališče, 36 ur idelo, natanč-
no reparirano s triletnim pri-
mernim jamstvom, v fute-
ralu iz jeklene, z nikeln. verižico
in privetkom na ceno gl. 2.—,
3 komadov gl. 3.—, 6 kom.
gl. 11-25, 12 ur dvojnim
pokrovom gl. 3-40. Cene al-
stem „Roskopf“-ure, bres
plombe, kakorine prodaje
mal urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-50.

Denar nazaj! ali
zazmena dovoljena
tudi po 6 mesecih v
nepovrženem stanu. — Pošilja proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
v Mostu (Brux) št. 844, (Češko).
c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.

Boгато ilustr. ceniki z nad 1000 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

A. Kracmer zaloga
klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6
priporoča
popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in planin

najbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pre-
igravi klavirji, solidno in
stanovitno prenaprejeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranj-
sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
ni izdelovalec klavirjev na
Dunaju; **Br. Stigl, c. kr.**
dv. zalagatelja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
abirajo in izvršuje se pod-
laganje s usnjem strokov-
njsko in preskrbno in
saračunavajo najcenejš.

2178 52-17

Nikakih slih las in brade več!
Mladenisko mehko in naravno barvo las
se doseže le z uporabo Vitek-ovega
nucina
(zak. zajamčeno) 1298 b 17
1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz-
bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz-
gubi barve in ni masoben. En poizkus dovede
do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Vi-**
teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V
Ljubljani naprodaj v drogeriji **Ani. Kanc,**
Anton Korbar, Hinko Wibbe.

„Andropogon“ (Iznajditelj P. Herr-
mann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, ka-
tero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena
in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in
odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravi rabi že čez 4 do 5 tednov opazi
močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-
velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja.
Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatelj v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.
V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani,
M. Rant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Velika
ek sportna tvrda.

Ljubljana
Dunajska cesta št. 12

Franc Keber urar in trgovec z
zlatnino in srebrnino

priloga slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic,
prstanov i. t. d. po najnižjih cenah. 286 10-7

Št. 109, srebrna cil. rem. ura v kamnih tekoča . . . gl. 3-75
„ 137, srebrna anker rem. ura s tremi močn. pokrovi „ 5-90
„ 155, srebrna cil. rem. ženska ura, močno kolesje „ 4-50

Zahtevajte veliki in najnovejši cenik, ki ga razpošiljem brezplačno.

Odlikovan z najvišjo odliko „Grand Prix“ v svetovni razstavi St. Louis 1904.

Zahtevajte le

Globus - čistilni izveček

kakor kaže slika

ker se ponuja mnogo slabih ponarejanj.

Edini tovarnar: Fric Schulz ml. akc. dr., Heb in Lipsko.

2461 52-14

Sv. Petra cesta 27 **J. Ložar** Sv. Petra cesta 27

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo izborno

krojaško delavnico

za izdelavo oblek po meri.

Elegantni kraj! Natančno delo! Nizke cene!

Cementna zarezna stresna opeka
iz portland-cementa in peska

Trpežnejša in lažjeje
sreča, kakor iz vsake
druge vrste strešnih opek
iz ilovice. 2224 9

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun
izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

Gospodične

katere se želé izobraziti
v šivanju in krojnem risanju

1828 52-41 sprejema
Franja Jesih, Ljubljana, Stari trg 28.

Dobi se tudi
kroj po životni meri.

Stara, zelo dobro obiskovana

gostilna

se da v najem.

Cena 400⁰⁰ K na leto. Odda se 1. maja t. l.
Dve kleti, živinski hlev, dva svinjska hleva,
1 kozolec in en hlev za tehtanje prašičev,
nadalje gostilna, kuhinja, in v prvem nad-
stropju 3 sobe. Vsa gostilniška oprava v
najlepšem stanu. Pogoji zelo ugodni. Even-
tuelno se tudi proda. 361 3-3

Ponudbe na uprav. „Slovenca“.

Dunaj-

ake želodčne kapljice, vetrove odganjajoče
in želodčni krč utešujoče priznано uspešno ljud-
sko zdravilno sredstvo. Steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 K.

Odvajalne kroglice, posrebrene, učinkujejo
očiščujoče, ne da bi povzročile bolečin. Skat-
ljica 70 vin. — Dobita se v lekarni **Mardet-
schlaegerja**, kemika pri zlatem orlu v
Ljubljani na Jurčičevem trgu poleg želez-
nega mostu.

Zaloga kosmetičnih preparatov „Ada“ (oblast-
veno zavarov.): Ada-milo, Ada-kream, Ada-ustna
voda, Ada-zobni prašek, Ada-voda za lase in
Ada-pomada. 183 49-6

Hiša

na Vodovodni
cesti št. 203

se pod ugodnimi pogoji **proda.**

Več se izve ravnotam. 308 4-3

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznано kot izvrstno bol
blažujoče mazilo; cena 80 v., K 140
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod pri-
jubiljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v skat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarnе, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Stanje vlog do 30. nov. 1905 čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradlišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet od 1. jan. do
30. nov. 1905 čez 50 milj. K.

Lastna glavnica K 214.843.38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po 4 1/2 %
brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vloženih
100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. nov. 1905: K 11.173.979.02. Denarni promet od 1. jan. do 30. nov. 1905: 50.407.689.54.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik.

2545 30-26.

Josep Jarc, veleposesnik v Medvodah.

Dr. Andrej Karlin, stoini kanonik v Ljubljani.

Frančišek Leskovic, bišni pos. in blag. Lj. pos.

Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani.

Ivan Pollak ml., tovarnar.

Josep Šiška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.

Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju.

Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

Cunard Line.

Najprimernejša, najcenejša in dobra vožnja iz

Ljubljane v Ameriko

je in ostane preko Trsta z brzoparniki prve angleške parobrodne družbe „Cunard Line“
to je gotovo in se ne da vtajiti. Veliki moderne opravljeni snažni parniki te družbe odhajajo
iz Trsta vsake 14 dni. Pouk in vezne liste daje oblastveno potrjeni zastopnik **Andrej
Odlasek**, dosluženi uradnik državnih železnic inhišni posestnik v Ljubljani, **Slom-
škove ulice 25** blizu cerkve Srca Jezusovega. Kdor želi več pojasnila, naj tu pismeno
povpraša ali pa pride osebnó v pisarno. Po kolodvorih in cestah nikdo ne čaka in
tudi na druge silne načine nihče ne vabi. 1969 23

Če se opreme za neveste delajo doma ali če je na-
ovo treba napraviti rjuhe, preobleke za odeje, brisalke,
namizno perilo ali če je treba švicarskih vezenin, se obrnite
na specialno trgovino **Antona Šarca v Ljubljani**,
na Sv. Petra cesti št. 8, ki ima zalogo c. kr. priv. tvornic
za platnino in bombaževino **Norbert Langer & Söhne**.
Prepričati se bode, da je ta trgovina glede na izbiro
in cene izredno ugoden nakupni vir prav prve vrste. V
novourejeni šivalnici se naročila na popolne nevestinske
opreme, dalje srajce in nočne srajce, neglizjeji, hlače, fri-
zirski plašči itd. po najnovejših modelih po meri in naj-
boljšem kroju izdelujejo z največjo skrbnostjo in zaraču-
navajo prav ceno. Posebno pozornost se obrača na perilo
za gospode. — Domače delo in vendar cenejše nego tvor-
niško blago 302 4

Franc Stupica

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1
zraven Figovca,

trgovina z železnino, poljedelskimi stroji in špecerijskim blagom

priporoča: 471 51

Portland- in Roman-cement, železniške šine in traverze za oboke,
štorja za strope, strešni klej, izolirne plošče, razne štedilnike in peči,
kovanje za okna in vrata, kovanje za okna „Patent Avstrija“, železno,
pocinjeno in cinkasto pločevino, mrežo za sejanje peska, mrežo
in bodečo žico za ograjo, ter vse druge stavbene potrebščine, vodne
žage, samokolnice, nagrobne križe, tehtnice in uteže.

orodje za mizarje, tesarje, kolarje, kovače in ključavničarje.

Navadne in stranske (Flügel) pumpe za vodo, pumpe za gnoj-
nico, železne, pocinjene in svinčene cevi za napeljavo vode.

Ročke za mleko, stroje za posnemanje mleka, oprave za
mlekarne, lične kletke, razno kuhinjsko opravo.

Velika zaloga **slamorenjic**, mlatilnic, gepeljnov, čistilnic, tri-
jerjev, preš za grozdje in sadje, strojev za košnjo, plugov in bran.

Preproge za vozove, svetilke za kočije. Semena za poljedelce,
poljski mavec, svetovnoznan redilni prašek za živino, korenine in
fibris za izdelovanje ščet in čopičev.

Vedno sveže špecerijsko blago in razne rudninske vode!
Podružnica v Kolodvorskih ulicah nasproti „Tišlerju“.

Velikanska pesa

zgodnji grah, visoki in
pritlikovec, ruski lan,
vseh vrst detelje, posebno za če-
belno pašo, Phacelia, Esparsetta
in ranjak, vse vrste travnih semen
za napravo ali zboljšanje senožeti,
kakor tudi vse vrste zelenjadi in
evetle zajamčeno kaljive, se dobe
pri

Petru Lassniku v Ljubljani,
Marijin trg. 285 12-4

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

— O —

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče
za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škattjah in škattih v poljubni veli-
kosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek
in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in
pošteno postreči.

1657 52-29 LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

603 104-98

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odkrivan z zlato kolajno
v Parizu 1904.

Odkrivan z zlato kolajno
in križcem. London 1905.

se priporoča preč. duhovščini **duhovniške obleke**
v izdelovanje vsakovrstne
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko **izgotovljene obleke.**
svojo zalogo

posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih
cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Naravni brinjevec in slivovec
kakor tudi drugo naravno domače
žganje se dobi pri 318 8-6

F. Pustotniku
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31.

P. n.!

Radi opustitve trgo-
vine prodajam vse pred-
mete moje zaloge po
zelo znižanih cenah.

Velespoštovanjem

Ad. Wagenpfeil
juvelir in zaprisež. cenilec.
66 16-16

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.